

Izdaja upravni odbor
Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor

Alojz Breznikar, Jože Dela-
lut, Franc Golob, Ivo Ko-
hlenbrand, Marjan Kolar,
Dušan Miller, Peter Orožen,
Jože Sater, inž. Mitja Šipek

Odgovorni urednik:

Marjan Kolar

Tel. int. 304

Tisk: ČP Mariborski tisk,
Maribor

V februarju tri zasedanja delavskega sveta

Februar je v podjetju mesec, v katerem največ razpravljamo o izvršeni inventuri in inventurnih razlikah ter zaključnem računu in poslovnem uspehu našega poslovanja v preteklem letu. Razen tega smo že lani po sklepu organov upravljanja začeli intenzivno izpopoljevati sistem delitve osebnih dohodkov, ki naj bi veljal od 1. marca letošnjega leta dalje. O vseh teh predlogih in poročilih, ki so bili prej predmet razprave med člani delovne skupnosti, je moral končno razpravljati in odločati še delavski svet podjetja. Zaradi obsežnosti materiala in tehtnosti predlogov in obravnav, se je moral delavski svet na svojih zasedanjih sestati kar trikrat.

Na prvem zasedanju je delavski svet razpravjal o izvršeni inventuri ter rezultatih inventure, ki jo je odobril skupno z ugotovljenimi inventurnimi presežki in primanjkljaji.

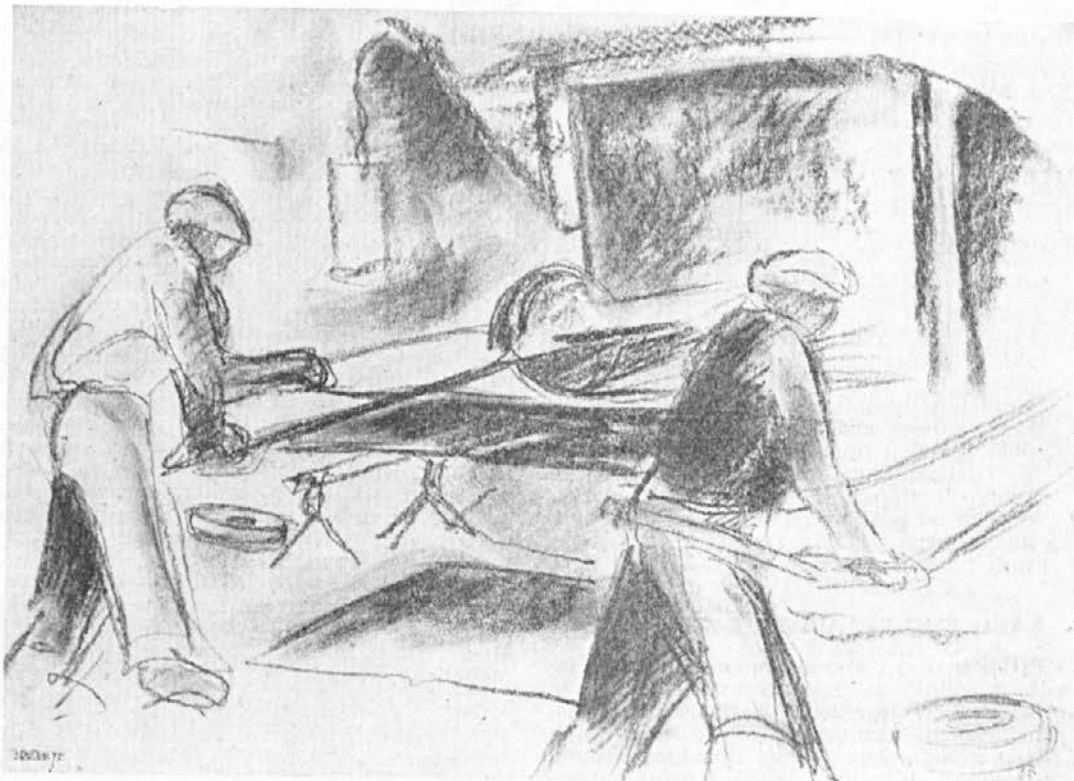
Na drugem zasedanju je razpravjal o poslovnem poročilu o poslovanju podjetja v lanskem letu vključno s predlogom o razdelitvi sredstev, ki nam po zaključnem računu ostanejo na razpolago. Razen zaključnega računa za matično podjetje je delavski svet obravnaval še zaključni račun počitniškega doma Portorož in doma železarjev. Tudi zaključni račun in predlog razdelitve sredstev tako za matično podjetje kakor tudi za počitniški dom in dom železarjev je delavski sveta potrdil. Razen sklepa o potrditvi zaključnega računa velja pri tem povedati, da so v razdelitvi sredstev zagotovljena sredstva v znesku 450 milijonov din za izgradnjo objektov družbenega standarda, ki naj bi se porabila za izgradnjo montažnega nase'lja v Dobji vasi in pa odločitev, da je letošnje leto pripraviti in urediti vse potrebno, da se dom železarjev osamosvoji kot samostojen gostinski obrat. Za počitniški dom Portorož je delavski svet bil mnenja, da je cena dnevnega pensiona lansko leto bila občutno previsoka, zato je zadolžil upravni odbor in upravo podjetja, da ukreneta še pred pričetkom letošnje sezone vse potrebno, da se poslovanje v počitniškem domu izboljša.

Na zadnjem zasedanju pa je bila osnovna tema razprave predlog izpopolnitve sistema delitve osebnega dohodka. Analiza dosedanjega sistema delitve osebnih dohodkov je ugotovila nekatere naše pomanjkljivosti, od katerih kaže omeniti:

— da zaposleni na delovnih mestih, katerim
(Nadaljevanje na 12. strani)

IZ VSEBINE:

Letošnja stanovanjska izgradnja — Razgovor s predsedniki DS DE — Red in čistoča — naše ogledalo — Naši obrazi — Rekonstrukcija 10 t elektro obložne peči — Kako dela naš Dom železarjev — Kje bomo letovali — Enajst tekmovalcev — štirinajst kolajn

Z Boštjanove razstave smo izbrali brusilce

Naše gospodarjenje v preteklem letu

Obračun kolektiva z družbo — najodgovornejša naloga organov upravljanja

S tem, ko smo pri nas uresničili načelo, po katerem naj sam proizvajalec gospodari s sadovi svojega dela, se v vseh naših organih delavskega samoupravljanja od delavskih svetov delovnih enot, upravnega odbora, delavskega sveta podjetja in seveda tudi v vseh političnih organizacijah v kolektivu ves naš tritisočlanski kolektiv ukvarja z gospodarskimi vprašanji. Delavci najrazličnejših strok obravnavajo v vseh teh organih finančno situacijo, investicijsko in proizvodno problematiko, sklepajo o delitvi doseženega dohodka, spremljajo uspehe poslovanja, sprejemajo perspektivne in operativne plane in zaključni račun.

Ena najpomembnejših nalog organov delavskega samoupravljanja pa je prav sprejem zaključnega računa, ki pomeni obračun kolektiva z družbo.

Ker je naš list v letošnji 1. številki že prinesel poslanico direktorja Klančnika, s katero je bil kolektiv informiran o vseh problemih in dosežkih predvsem s področja proizvodnje, realizacije in investicij, je namen današnjega članka informirati kolektiv še o finančnem rezultatu, ki je resnično ogledalo našega dela, naporov in problemov.

NAMESTO ENE — TRI BILANCE

Obračun z družbo za preteklo leto pa je predstavljal za naš gospodarsko računski sektor letos še posebno trd oreh.

— Posebej je bilo treba ugotoviti finančni rezultat dejavnosti topilnice, valjarne in kovačnice, ki se smatrajo kot obrati črne metalurgije (114. panoga). Ta dejavnost plačuje namreč družbi odškodnino za upravljanje poslovna sredstva (osnovna in obratna sredstva) v obliki obresti od poslovnega sklada, ki znašajo 4 %, in je popolnoma oproščena plačevanja 15 % prispevka od ustvarjenega dohodka.

— Posebej je bilo treba ugotoviti finančni rezultat dejavnosti livarne, mehanične in vzmernarje, ki se smatrajo kot obrati kovinske predelovalne industrije (117. panoga). Ta dejavnost pa plačuje družbi obresti od poslovnega sklada po višji stopnji, in sicer 6 %, od doseženega dohodka pa mora plačati tudi 15 % prispevek od ustvarjenega dohodka.

— In končno: posebej je bilo treba izdelati zaključni račun (bilanco) za srednjo progno nove valjarne, t. j. za obrat, ki je v

Gibanje osebnih dohodkov za JANUAR 1965

OBRAC. ENOTA	Povpr. število zaposl.	Število opravlj. ur	Od tega nadur	Izplačani OD	O D p o e l e m e n t i h				Januar 1965	Januar 1964
					po ceniku in enotah	OD po usp. ekon. enot	nagrade za stalnost	dodatki		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Topilnica	248	45.007	516	15.625.600	13.067.972	518.274	966.450	1.072.904	63.006	46.212
Livarna	487	98.867	3.684	28.773.350	22.773.662	2.434.902	1.576.500	1.988.598	59.083	42.506
Valjarna	317	63.445	2.163	18.996.400	14.291.363	2.450.707	972.115	1.282.115	59.925	45.434
Kovačnica	252	50.297	870	15.773.400	12.222.580	1.668.558	807.770	1.074.492	62.592	46.616
Term. obdel.	53	10.770	222	3.068.100	2.455.717	273.365	121.195	217.823	57.889	42.671
Meh. obdel.	600	119.990	3.240	32.127.750	25.663.400	2.294.982	1.769.177	2.400.191	53.546	40.707
Vzmetarna	64	13.052	556	3.492.800	2.800.104	269.531	165.843	257.322	54.575	43.246
Jeklovlek	35	6.371	35	1.641.200	1.304.702	147.611	65.558	123.329	46.891	38.299
Energ. obrat	104	22.429	1.959	6.279.700	5.181.867	375.294	291.586	430.953	60.382	45.816
Stroj. rem.	169	36.383	2.338	10.461.750	8.467.293	808.784	466.962	718.711	61.903	45.320
Elektro rem.	100	20.886	510	6.095.920	4.493.457	880.749	315.740	405.974	60.959	46.222
Gradb. rem.	74	15.014	505	3.897.500	3.197.185	147.197	263.987	289.131	52.669	39.132
Promet	102	22.292	1.888	5.889.860	4.834.867	337.806	299.931	417.256	57.744	43.815
OTKR	202	40.357	1.113	11.513.120	8.850.579	1.287.827	584.506	790.208	56.996	45.598
Uprava	376	76.809	2.890	20.604.000	16.615.786	1.382.271	1.125.563	1.480.380	54.798	44.512
PODJETJE	3.183	641.967	22.489	184.240.450	146.207.834	15.284.261	9.792.983	12.955.372	57.898	43.745

vseh 12 mesecih preteklega leta bil v poskusni proizvodnji. Tovrstne obrate, torej obrate v poskusni proizvodnji, pa je po veljavnih predpisih smatrati za obrate s samostojnim obračunom, za katere se izdelava poseben obračun z družbo. Obrat v poskusnem obratovanju pa uživa še posebno ugodnost: ni mu potrebno odvesti obresti od poslovnega sklada. Ker pa spada valjarna v 114. panogo, je oproščena tudi plačevanja prispevka iz dohodka.

KAKO SMO DELALI IN KAJ DOSEGLI

Priključimo si v spomin nekaj osnovnih številk, značilnih za dosežke v proizvodnji in prodaji preteklega leta, da bo razumljivejši sam finančni rezultat.

V preteklem letu je bila dosežena skupna proizvodnja v količini 192.833 t proti postavljenemu planu, ki je predvideval 197.440 t. Planu skupne proizvodnje smo se torej približali na 97,7%. Z izjemo jeklovleka, ki s svojim obsegom proizvodnje (589 ton) bistveno ne vpliva na sliko podjetja, so za planom še zaostali: valjarna, ki je dosegla 92,9% plana, kovačnica (95,9%) in livarna (96,7%).

Ostali obrati so plan presegle, in sicer topilnica (101,1%), vzmetarna (100,8%) in mehanska obdelovalnica (114,6%).

V primerjavi z letom 1963 se je obseg skupne proizvodnje znatno povečal (za 39,4%) in je bil višji v vseh obratih razen v vzmetarni. Če vzamemo doseženo skupno proizvodnjo 1963. leta za indeks 100, se kaže porast v posameznih obratih:

— jeklovlek	198,3
— valjarna	169,8
— topilnica	135,9
— kovačnica	125,4
— meh. obdel.	103,3
— livarna	102,3
— vzmetarna	99,1

S prodajo naših proizvodov na domačem trgu (16.888 milij. din) in na inozemskih tržiščih (1.446 milij. din), pa smo dosegli 13.334 milijonov dinarjev realizacije, kar je za 2% več kot po planu predvideno ali 22% več kot 1963. leta. Enako kot pri proizvodnji je tudi pri prodaji v zaostanku za planom obrat jeklovleka z indeksom 69,6 valjarne 85,5 in kovačnica 88,8. Ostali obrati so plan realizacije presegle, in sicer: livarna z indeksom 124,5, vzmetarna 105,4 in mehanska obdelava 117,0.

V letu 1964 smo proti 1963. letu povečali prodajo po količini za 32%, po vrednosti pa le za 22%. To je pripisati v prvi vrsti poslab-

šanju našega kvalitetnega asortimenta. Zlasti je na to vplival program valjanja v novi valjarni, kjer smo z ozirom na uvajanje proizvodnje na novi srednji progi v času poskusnega obratovanja valjali pretežno nelegirana jekla, seveda na škodo višjevrstnih legiranih jekel. Delno pa je vzrok za padeč povprečno dosežene prodajne cene naših proizvodov tudi v hitrejšem večanju obsega proizvodnje izdelkov 114. panoge na račun izdelkov 117. panoge.

Izdelki 114. panoge (valjani in kovani proizvodi) imajo namreč nižjo ceno kot izdelki 117. panoge (odlitki, mehansko obdelani odkovki in odlitki, razni finalni serijski izdelki mehanske, vzmeti ipd.). Tako je leta 1953

znašala naša povprečna prodajna cena za 1 kg prodane proizvodnje 418 din, v 1964. letu pa komaj 381 din.

UGOTOVITEV IN RAZDELITEV DOHODKA

O povečanju cen osnovnemu reprodukcijskemu materialu, težavam v oskrbi s premožem in električno energijo in podobnih značilnostih poslovanja v preteklem letu je bilo dosti govora v direktorjevi poslanici, objavljeni v 1. št. našega informatorja, zato tega ne ponavljam.

Ce sedaj za zaključek strnemo vsa dognanja, ugotovimo za 1964. leto finančni rezultat, ki ga prikazuje tabela:

Struktura	Panoga 114	Panoga 117	Matično podj.	Poskusna proizv.	Podjetje skupaj
CELOTNI DOHODEK	11.293*	10.314	21.607	4.613	26.220
STROSKI SKUPAJ	7.336	9.008	16.344	4.437	20.781
DOHODEK	3.975	1.306	5.263	176	5.439
15 % PRISPEVEK	—	196	196	—	196
ČISTI DOHODEK	3.975	1.110	5.067	176	5.243
5 % prispevek za skupne rezerve	—	—	102	1	103
2 % prispevek za obnovo Skopja	—	—	38	1	39
OSTANEK ČISTEGA DOHODKA	—	—	4.927	174	5.101
Izplačani OD 1964. prerač. na plačano realizacijo	—	—	2.934	124	3.058
Prispevek v obvezni rezervni sklad	—	—	100	30	130
OSTANEK ZA SKLADE PODJETJA	—	—	1.893	20	1.913

* Vse številke v tej tabeli so zaokrožene na celé milijone.

	Milij. din	%
Iz zgornjega sledi neto čisti dohodek, ki ostane podjetju . . .	5.102	100
— osebne dohodke	3.058	60
— sklade	2.044	40

Ostaneček za sklade v višini 2.055 milij. din pa se bo po sklepu delavskega sveta podjetja razdelil takole:

— za poslovni sklad	1.397 milij.
— za sklad skupne porabe	516 milij.
— za rezervni sklad	131 milij.

Medtem ko bomo sredstva, ki smo jih oddvojili za poslovni sklad, uporabili predvsem za odplačevanje investicijskih kreditov za osnovna in obratna sredstva, bodo ostala sredstva, oddvojena za rezervni sklad, še naprej v rezervi.

Sredstva, ki smo jih oddvojili v sklad

skupne porabe, bomo uporabili v glavnem za stanovanjsko izgradnjo in odplačilo tovrstnih kreditov, ostanek pa je namenjen investicijski dejavnosti in bo uporabljen za: dotacijo društvom, za nagrade jubilarom, dotacijo sindikatu in Svobodi, del pa ostane na razpolago upravnemu odboru za razdelitev ob raznih potrebah.

SE POGLED NA DOSEŽENE OSEBNE DOHODKE

Skladno s porastom realizacije oziroma celotnega dohodka so porastle tudi naši osebni dohodki, ki so znašali po posameznih delovnih enotah in v primerjavi s 1963. letom, kot sledi:

Delovna enota	1963	1964	Indeks 1963=100
Topilnica	45.944	58.641	127,6
Livarna	42.675	53.262	124,8

(Nadaljevanje na 7. strani)

Letošnja stanovanjska izgradnja

Obveščeno delovne skupnosti o zasnovah in zastavljenih nalogah, izvrševanju dela, proizvodnji, gospodarski in negospodarski dejavnosti je eden od najvažnejših pogojev poslovnega uspeha, uravnovešenja notranjih odnosov, vzajemnosti pri delu in izpopolnjevanja notranje zakonitosti.

Nepopolna in nepravočasna obveščeno naših sodelavcev je gotovo ena od naših slabosti, ki delovnim sestankom in s tem celi proizvodni dejavnosti zmanjšuje učinek. Osnovni smo, za rešitev tega problema, mesečno glasilo »Informativni fužinar«, izkazalo pa se je dvoje:

— da se nam še ni razvil čut, katere vesti imajo prednost;

— da je mesečni presledek še vedno za mnoga tekoča seznanila predolg.

Dosti je v našem pestrem proizvodnem dogajanju razvoja notranjega gospodarskega samoupravljanja takih novosti, o katerih bi morali biti sproti obveščeni. Pričeli smo z izdajanjem »Obvestil«, da bi s tem pristnim vestem še bolj odprli vrata in jih čimprej v presojo posredovali delovni skupnosti.

Tudi obravnave na občnih zborih sindikalnih podružnic so pokazale nezadostno seznanjenost naših ljudi. Vrsta je vprašanj, ki so na teh in drugih sestankih ostala odprta in nepojasnjena. Prav bi bilo, da bi sredstvo, ki nam to omogoča, »Informativni fužinar«, več uporabljali za posredovanje vprašanj, saj bi s tem poleg zelenih pojasnil gojili tudi čut, o čem mora biti delavstvo seznanjeno.

Predsednik tovarniškega odbora sindikata tov. Miha Ošlak je iz občnih zborov izluščil dve vprašanji, za kateri s svojim člankom, objavljenem v 2. letošnji številki »Informativnega fužinarja« smatra, da je odgovor posredovati delovni skupnosti. Na ti vprašanji hočem danes odgovoriti.

Prvo: Koliko sredstev je zagotovljenih za stanovanja v letu 1965 in koliko jih bo zgrajenih.

V svojem članku »Ob vstopu v novo leto« sem potem, ko je delavski svet že sprejel investicijski načrt, omenil, da je za objekte družbene ravnj v letošnjem letu predvidenih 1.100 milijonov dinarjev naložb. Sedaj, ko je 27. februarja delavski svet podjetja že odobril zaključni račun in sprejel razdelitev sredstev, pa lahko podam še bolj jasna obvestila.

Med vsemi jugoslovanskimi železarnami in večino delovnih organizacij Slovenije je naša delovna skupnost zgradila po osvoboditvi relativno največ stanovanj. Glavni del gradbene dejavnosti smo v desetletju od 1952 do 1962, ko smo oblikovali lastne sklade, usmerjali v reševanje stanovanjske stiske in drugih problemov življenjske ravnj. Po zgraditvi čečovske planote smo se znašli pred novim problemom lokacije, kateremu se je pridružil še problem prenosa investicijskih dolžnosti stanovanjske izgradnje na Zavodu za stanovanjsko izgradnjo. Nastal je zato zastoj, ki je najbolj prišel na površje lansko leto, ko je železarna poleg posameznih graditeljev pridobila le 34 stanovanj.

Ze v drugi polovici lanskega leta smo pričeli intenzivno delati, da bi tempo izgradnje stanovanj uskladili s povečanjem proizvodnih zmogljivosti. Izkazalo se je, da v gramoznici, kjer je predvidena blokovna izgradnja s 180 stanovanji, ni možno v letošnjem letu računati z vselitvijo novozgrajenih stanovanj. Posegli smo zato po novih, hitrejših metodah reševanja stanovanjske izgradnje. Odločili smo se za vzporeden pristop k polindustrijskemu montažnemu načinu pridobivanja novih družinskih stanovanj.

Po večkratnem sestanku predstavnikov sekretariata za stanovanjsko in komunalno izgradnjo SRS, projektantov, in izvajalcev, občinske skupščine, zavoda za stanovanjsko izgradnjo in naše delovne skupnosti smo relativno v kratkem času uredili lokacijo, v teku pa je izdelava celotne tehnične dokumentacije. Zastavljena je torej uresničitev zasnove za izgradnjo 100-stanovanjskega naselja Dobja vas.

Novo naselje Dobja vas bo vsebovalo več tipov montažno zgrajenih stanovanj, od ka-

terih jih bo polovica imelo garaže. Poleg stanovanjskih objektov bodo zgrajena tudi vsa komunikacijska in komunalna omrežja. Celotno naselje bo imelo centralno kurjavo s skupno toplarno, predvidena pa je tudi izgradnja oskrbovalnega objekta — trgovskega paviljona.

Novo naselje Gramoznica je drugo področje, na katerem se bodo v letošnjem letu gradila stanovanja. Gradnja se bo tu vršila na klasični gradbeni način; za letošnje pa se predvideva zgraditev do 3. faze štirih polstolpnic z devetdesetimi stanovanji. Kompletno naselje Gramoznica s 180 stanovanji bo vseljeno do konca 1967. leta.

Poleg graditve stanovanj izključno iz družbenih sredstev se bo v letošnjem letu nadaljevala tudi pospešena individualna izgradnja. Za to skrbita dve stanovanjski zadrugi naše delovne skupnosti »Prežihovo« in »Navrški vrh«. Imata združenih 35 graditeljev, nekateri naši sodelavci pa še izven zadruge sami gradijo lastni dom.

Vzporedno s stanovanjsko izgradnjo poteka v letošnjem letu tudi gradnja drugih objektov družbene ravnj. Vršijo se dokončevalna dela doma telesne kulture, ki bo 16. maja v počastitev 20. obletnice osvoboditve svečano otvorjen. V ta namen bodo zgrajene tudi dostopne ceste, parkirni prostor, uredjen stadion in okolica. Na Čečovju bodo asfaltirana vsa cestišča.

Za izvršitev omenjenih del na stanovanjskih objektih in drugih napravah družbene ravnj so zagotovljena sledeča sredstva:

— za naselje Dobja vas	
— iz sklada skupne porabe železarne	420 milij. din
— iz republ. stanovanjskega sklada — kredit železarni	135 milij. din
— iz republ. stanovanjskega sklada kredit Gradisu	150 milij. din
Skupno torej	705 milij. din

kar odgovarja predračunu.

Za Gramoznico se bodo uporabila sredstva občinskega sklada za stanovanjsko izgradnjo v višini 331 milij. din. Za športni park, cestišča in komunalne ureditve je v komunalnem skladu zasiguranih 150 milij. din. Poleg tega pa je za stanovanjsko zadrugo iz sklada skupne porabe železarne predvidenih 31 milij. din finančnih sredstev, ki se bodo v obliki kredita razdelila preko občinskega stanovanjskega sklada.

Ze samo našeta oskrbljena sredstva za letošnjo stanovanjsko izgradnjo presegajo 1.200 milij. din. K temu bi bilo pa še pristeti tista sredstva, ki jih bodo iz občinskega stanovanjskega sklada dobile zadrugi in posamezni graditelji. Če upoštevamo, da se letos gradi telovadnica osnovne šole na Prevaljah ter nova osnovna šola na Ravnah in dokončuje Zdravstveni dom, potem nam more biti jasno, da bo v letošnjem letu najboljše gradnja na področju življenjske ravnj od osvoboditve.

Če bo mogoče tak tempo izgradnje negospodarskih investicij zadržati tudi v bodočih letih, je odvisno predvsem od nas. Zavedati se moramo, da je vir dohodka v podjetju. Izboljšanje našega gospodarjenja v letošnjem in v bodočih letih je glavni pogoj reševanja stanovanjske krize. Uspešno pa je lahko tudi usmerjanje razpoložljivih sredstev v izgradnjo stanovanj. Namen je npr., da bi se stanovanja v Dobji vasi našim sodelavcem z dolgoročnim odplačevanjem odprodala. To bi bil eden od načinov zbiranja sredstev za nove naložbe v objekte družbene ravnj. O tem pa je še prezgodaj govoriti, ker mislim, da bi bilo prav, da se prvo spozna kvaliteta teh stanovanj in šele nato zbirajo tudi interesi.

Drugo vprašanje, ki nam ga je tov. Miha zastavil, je, kako so se zbirala sredstva za Formo vivo in koliko je vse to stalo.

O Formi vivi na splošno ne bi bilo treba mnogo govoriti. O tem smo bili lahko seznanjeni preko dnevnega časopisja, med delom na Ravnah in ob svečani zaključitvi. Forma viva je mednarodni simpozij kiparjev, ki od leta 1961 iz vseh krajev in kontinentov sveta

prihajajo v Jugoslavijo, da bi iz materije izoblikovali svoje zamisli. Do lanskega leta sta kamen v Portorožu in les v Kostanjevici bila materiala, iz katerega so nastajale plastične, od katerih jih bo mnogo večno živele. Lansko leto pa se jim je pridružilo še jeklo. Ravne so postale središče, v katerega so prišli oblikovalci te kovine iz Kanade, Japonske, Italije, Poljske in Jugoslavije. Sedem umetniških del iz snovi, ki je sredstvo našega življenjskega ustvarjanja, dopolnjuje lepoto kraja, je plod Forme vive 1964 na Ravnah.

Težko je vrednost te pridobitve izraziti z denarjem, brez dvoma pa je, da je cena znatno višja od nastalih stroškov. Kot pri drugih je tudi na Ravnah pri financiranju Forme vive sodelovalo več organov. Republiški sekretariat za kulturo in prosveto, ki je v ta namen dal na razpolago 2,5 milij. din, občinska skupnost Ravne na Koroškem s svojim prispevkom 1,5 milij. din ter končno železarna Ravne, ki je prispevala material, prostor, proizvodna sredstva in delovno pomoč, za kar je bilo potrošenih 7,3 milij. din. Ni potrebno mnogo besed v zagovor teh izdatkov. Pridobili smo sedem kiparskih stvaritev, glas železarne, ki je bila mesto umetniških stvaritev, pa se bo dolgo razlegal po svetu. Ob naložbah v kulturo si je torej železarna oblikovala tudi svojo reklamo. Upravni odbor Forme vive vsako leto izdaja bogato, s slikami opremljeno revijo, ki po celem svetu kaže umetniško mednarodno ustvarjanje pri nas. Glas naše železarne se bo torej s pomočjo Forme vive razlegal po vsem svetu. Ne obžalujmo zato reklamnega izdatka, temveč si zaželimo, da bi umetniški oblikovalci še prišli na Ravne.

Upam, da sem s temi odgovori vsaj delno postregel, zaželeno pa bi bilo, da bi »Informativni fužinar« postal zbiratelj vprašanj in drugih težnj delovne skupnosti, da bi tako odkrival probleme in dajal pojasnila.

Direktor Gregor Klančnik

Ob 8. marcu

Pozni smo že za čestitko vsem našim sodelavkam ob njihovem prazniku. Kljub temu pa velja njim in vsem nam nekaj besed.

8. marec — praznik solidarnosti vseh žensk sveta v boju za lepšo prihodnost.

Danes s tem, da se ženske množično vključujejo v delovna razmerja, izginja tip ženske - matere in gospodinje v lastnem domu. Udeležba žensk v proizvodnji in družbenem življenju postaja nujnost, od katere je odvisen nadaljnji družbeni in gospodarski razvoj. Poklicno delo, ki ni več priložnostno, ampak postaja vse bolj trajna zaposlitev, pa nalaga ženskam vedno več odgovornosti in terja od njih vedno večjo delovno storilnost, hkrati pa spreminja tudi nazore o vlogi ženske v našem življenju. Šele takrat, ko bo postalo ženski poklicno delo ne samo neobhodna materialna ampak tudi njena notranja potreba, bo to pomenilo zanjo preskok v novo kvaliteto osebnosti.

Z vedno večjim sodelovanjem žensk v proizvodnji in družbenem življenju pa se pojavlja nešteto problemov, ki terjajo od nas, da jih rešimo, da ne bo dvojna ali celo trojna obremenitev proizvajalke - matere bodoče generacije, postala pravilo.

Prav tako je dolžnost vseh nas ne samo vzbujati zavest, ampak delati tako, da se bodo počutile proizvajalke - samoupravljalke, da bo njihovo delo vrednoteno tako kot moško delo in da bodo njihovi predlogi upoštevani. Tako bo ta praznik vsako leto lepši, mi vsi pa vedno manjši dolžniki.

R. M.

Delavski sveti delovnih enot so opravičili svoj obstoj

Razgovor z njihovimi predsedniki

Pri volitvah organov upravljanja smo lansko leto v naši železarni že upoštevali s statutom določene organizacijske spremembe. Namesto 14 obratnih delavskih svetov, kolikor smo jih imeli prej, smo izvolili samo pet delavskih svetov pri sklopih obratov, ki tako povezujejo medsebojno organizacijsko in tehnološko vezane obrate.

V prvi polovici letošnjega leta bomo pri teh organih upravljanja že volili polovico novih članov. Ker bo tako članom, ki so bili

stojen finančni obračun, da bi tako obrati sami pričeli resneje razpravljati o finančnem efektu svojega poslovanja in zmanjševanju poslovnih stroškov.

Kakšna je udeležba na zasedanjih in kako ste na splošno zadovoljni z dosedanjim delom DS vaše delovne enote? Ali ta aktivno sodeluje pri reševanju nalog, ki se pojavljajo v delovni enoti in ali menite, da bi bilo potrebno pri tem še kaj izboljševati ali izpolniti?

Peter Orožen

Z udeležbo na zasedanjih našega DS nisem povsem zadovoljen. Vedno se pojavlja problem sklepčnosti. Zanimivo je, da izostajajo skoraj vedno isti člani DS (sicer vedno z opravičljivimi izgovori), zato menim, da je pri določenem številu članov DS premalo zavesti in da odsotnost ne bi smela biti tako velika, posebno še, če upoštevam, da zasedanja niso tako pogosta. Na zasedanjih obravnavamo problematiko, ki se pojavlja v naši delovni enoti, glavno delo pa poteka preko komisij tega organa. Z delom komisij sem zadovoljen in jih lahko samo pohvalim. Tako po izvolitvi je imela največ dela stanovanjska komisija, ker smo morali razdeliti stanovanja za sodelavce OTKR in uprave. Največ težav je bilo zaradi tega, ker smo imeli na razpolago samo 4 stanovanja, prosilcev pa preko 50, zato smo k sodelovanju pritegnili tudi svete obračunskih enot, da smo na podlagi kriterijev, ki smo si jih postavili, razpoložljiva stanovanja kar najbolj pravilno razdelili. Stanovanj je absolutno premalo in kljub vsem prizadevanjem problema nismo rešili, pač pa le načeli. Ostale

Peter Orožen,
predsednik DS DE
OTKR in uprave

izvoljeni le za dobo enega leta, že kmalu potekla mandatna doba, smo o dosedanjih izkušnjah, delu delavskih svetov delovnih enot in o nekaterih drugih vprašanih, ki se pojavljajo v železarni, vprašali za mnenje vseh pet predsednikov delavskih svetov delovnih enot. Ti so se našemu vabilu odzvali in odgovorili na nekaj vprašanj:

Menite, da je sedanja organizacijska oblika organov upravljanja, da imamo delavske svete samo pri sklopih obratov, zadovoljiva?

Alojz Klančnik

Ker sklopi obratov zaradi uspešnejšega vodenja in boljšega izkoriščanja proizvodnih kapacitet združujejo tehnološko in organizacijsko medsebojno povezane obrate, je prav, da so se delavski sveti ustanovili pri sklopih, ker se tako lažje rešuje celotna problematika.

Rajko Paradiž

Nova oblika upravljanja je vsekakor boljša, čeprav je v našem sklopu vzdrževalno energetskih obratov zaradi različnih dejavnosti in problemov delo zaenkrat še oteženo, vendar računamo, da se bodo težave sčasoma odpravile in da bo delo tega organa lahko postalo res uspešno.

Peter Orožen

Menim, da je sedanja organizacijska oblika organov samoupravljanja v redu in smatram, da je popolnoma dovolj, če ima cel sklop en delavski svet, ne pa, kot je bilo doslej, da je imel vsak obrat svojega.

Stefan Ott

Oblika, da so delavski sveti samo pri sklopih obratov, je mnogo boljše od prejšnje, ker se obrati v sklopu medsebojno bolje dopolnjujejo.

Andrej Plohl

Z mnenji ostalih predsednikov se le delno strinjam. Pri enotnem reševanju problemov, ki se pojavljajo v sklopu, je pri nas težava, ker imata tako topilnica kakor tudi livarna različne dejavnosti in člani DS iz livarne niso seznanjeni z vsemi težavami in problemi topilnice in obratno, da člani DS iz topilnice ne poznajo problemov livarne. To je vsekakor slaba stran, zato bi verjetno kazalo pri večjih sklopih delovne enote ponovno razdeliti in pri večjih obračunskih enotah izvoliti lasten DS z nekim izvršnim organom ali upravnim odborom, ki bi se lahko pogosteje sestajal in operativno reševal probleme, ki se pojavljajo. Če že govorimo o decentralizaciji, bi morali z decentralizacijo upravljanja vsakemu obratu dati tudi samo-

ljali za vse, torej tudi za najmanjšega človeka v tovarni, in ne samo za izbrane.

Alojz Klančnik

Udeležbe na zasedanjih našega DS ne morem pohvaliti. Težava je tudi v tem, da člani v glavnem delajo na tri izmene in v skupinah. Skupina pa mora, če hoče redno delati, biti kompletna in zato člani DS težko zapuščajo delovna mesta. Na zasedanjih pogrešamo udeležbo sodelavcev iz posameznih strokovnih služb sklopa. Brez tesnega sodelovanja odgovornih sodelavcev in ostalih strokovnih služb delovne enote pa si je uspešno delo DS težko zamišljati. Več ali manj uspešno reševanje nalog je odraz sodelovanja med DS in prizadotimi službami. Po statutu železarne imajo DS široka pooblastila in odgovornosti, vendar menim, da naš DS še ni dovolj zaživel. Poleg vzroka, da se sklepi, ki jih sprejmemo na zasedanjih, dosledno ne izvajajo, kar slabo vpliva na člane DS, je iskati po mojem vzroku tudi v tem, da se material, ki se kasneje obravnava na DSP, dostavlja tako svetom obračunskih enot kakor tudi DS DE. Tako se o materialu in predlogih razpravlja na dveh različnih nivojih, zato je včasih težko uskladiti skupna stališča. Potek obravnave bo moral biti tak, da bi obračunske enote svoje predloge in mnenja dostavile DS DE, ta pa bi skupno izoblikovana stališča in mnenja posredoval ustreznemu organu ali strokovni službi, ki bi na podlagi sprejetih pripomb pripravila predlog za DSP. Moram reči, da člani našega DS kar aktivno sodelujejo na zasedanjih, najbolj pa se njihovo delo odraža v delu posameznih komisij, vendar si želim, da bi se delo našega DS še izboljšalo.

Stefan Ott

Z dosedanjim delom DS naše delovne enote sem zadovoljen, saj je na zasedanjih vedno preko 80-procentna udeležba. Člani aktivno sodelujejo tako na zasedanjih kakor tudi v posameznih komisijah, katerih delo je vsekozi aktivno in se o njihovem dosedanjem delu lahko samo pohvalno izrazim. Menim pa, da bi morali nekoliko izboljšati dosednji sistem našega dela. Potrebno bi bilo, da bi bili člani DS že pred zasedanjem seznanjeni z materialom, ki bo predmet razprave, da bi se o njem že prej posvetovali z ostalimi sodelavci in na zasedanjih tako tolmačili njihova mnenja in predloge, po zasedanjih pa bi s sprejetimi sklepi in zaključki morali prav tako seznaniti vsaj sodelavce svoje delovne skupine. Bilo pa bi verjetno tudi prav, da bi se za člane DS izvedel seminar, na katerem bi se podrobneje sezna-

Alojz Klančnik,
predsednik DS DE
sklopa metalurško
predelovalnih
obratov

komisije imajo več dela, ker je njihovo delo takšno, da je potrebno tekoče reševanje. Moram reči, da člani DS ne sodelujejo aktivno samo na zasedanjih ampak tudi v posameznih komisijah. Pri našem delu pa se pojavljajo nekatere težave, katerim tudi naš DS kot celota ni kos. V nekaterih členih našega statuta se po moji oceni odražajo določene birokratske tendence, ki so pogost predmet negotovanja med delavci. Naj navedem samo postopek za vsklajevanje osebnih dohodkov za posamezna delovna mesta. Predlog najprej obravnava komisija za osebne dohodke pri našem delavskem svetu. Ker vsakega posebej ne more obravnavati, počaka toliko časa, da se zbere več predlogov. Tako čakajo predlogi že pri tej komisiji približno dvajset dni, včasih celo več. Ko komisija nato predlog reši, ga mora po statutu obravnavati ter potrditi ali zavrniti, če je neutemeljen, še DS DE. Ker pa so tudi naša zasedanja večkrat samo enkrat mesečno, se zgodi, da predlog čaka na obravnavo ponovnih 15 ali več dni. Če DS predlog potrdi, ga mora odstopiti komisiji za osebne dohodke pri DSP. Preden predlog ta komisija reši in ga posreduje DSP v potrditev, traja včasih tudi po več mesecev, kar ni prav in negativno vpliva na razpoloženje zaposlenih. Na drugi strani pa opažamo, da se včasih nekatere stvari rešujejo mimo DS ali upravnega odbora z utemeljitvijo, da je pri reševanju treba biti bolj elastičen. Nisem načelno proti temu, da se stvari rešujejo hitreje, vendar bi se morale reševati po enakih kriterijih, ki bi ve-

Andrej Plohl,
predsednik DS DE
sklopa jeklarne

nili s problematiko celega podjetja. Obravnave naj bi se tudi pravice in dolžnosti posameznih organov upravljanja, da bi bile stvari jasnejše. Razen aktivnega dela v organih upravljanja pa je po mojem mnenju dolžnost članov DS tudi, da aktivno sodelujejo v družbeno političnem življenju izven podjetja.

Andrej Plohl

K dosedanjemu delu našega DS ne bi imel kaj pripomniti. Udeležba je v redu pa tudi

Stefan Ott,
predsednik DS DE
sklopa mehansko
predelovalnih
obratov

diskusije na zasedanjih so kar precej ostre in zahtevne. To kaže, da se delavci — samoupravljalci zavedajo tako svojih pravic kakor tudi dolžnosti. Od začetka smo imeli nekatere težave, ker se sklepi in zaključki niso vedno dosledno izvajali. Bil je celo primer, da je zadolžitev DS neki sodelavec pozabil v svojem predalu kar pet mesecev, predno je bila izvršena. Na enem izmed zasedanj pa smo ostro postavili zahtevo po izvajanju in izpolnjevanju sprejetih sklepov in moram reči, da se je stanje od tedaj bistveno izboljšalo. Menim, da je zato prav in da je treba upoštevati, da sklepi, sprejeti na zasedanjih, veljajo za vse zaposlene v delovni enoti. Na zasedanja razen članov DS vabimo tudi vodje obračunskih enot in vodje ostalih strokovnih služb, tako da člani DS že na zasedanju na vsa vprašanja dobijo odgovore in pojasnila. Tudi delo komisij je v redu. Najbolj dejavna je komisija HTV, ki se skoraj redno sestaja vsakih 14 dni in pa komisija za osebne dohodke, medtem ko stanovniška in kadrovska komisija nimata kontinuiranega dela, tekoče pa rešujeta vprašanja, ki se pojavljajo na njenem področju. Kar se tiče nadaljnega dela menim, da bi bilo izpolniti nekatere določbe našega statuta, predvsem kar se tiče reševanja predlogov za regulacijo osebnih dohodkov in razpisov delovnih mest, ker je sedanjí postopek za reševanje teh vprašanj občutno predolg.

Rajko Paradiž

Za delo našega DS ne bi mogel trditi, da ni aktivno. Na zasedanjih obravnavamo naloge in probleme, ki se nanašajo na celoten sklop, zato vedno ne moremo dovolj temeljito obravnavati nalog posameznih obratov, posebej še, ker so problemi vsake obračunske enote drugačni. Ista ugotovitev velja tudi za delo posameznih komisij. Zato za reševanje problemov, ki jih obravnavajo komisije, v aktivno delo vključujejo tudi svete obračunskih enot. Člani DS aktivno sodelujejo tako na zasedanjih kakor tudi pri delu posameznih komisij. Trudimo se, da bi naloge in probleme, ki se pojavljajo v delovni enoti, v redu reševali, vendar se razni predlogi in sklepi tako DS kakor komisij, ko se odstopijo z zadolžitvijo v reševanje ostalim organom, večkrat ne realizirajo ali pa niso rešeni tako, kot je bilo sklenjeno. To vsekakor negativno vpliva na organe upravljanja, zato menim, da se bodo morali sprejeti sklepi bolj upoštevati, ker bomo le tako zagotovili uspešno delo tega organa upravljanja.

Letošnji plan proizvodnje je v primerjavi z lanskim letom po količini višji za okrog 10 %, finančno pa za 16 %. Čeprav povišanje ni tako občutno, bo od vseh zaposlenih terjalo določene napore, da plan izpolnimo. Čemu bomo po vašem mnenju za rešitev te naloge morali posvetiti največ pozornosti?

Alojz Klančnik

Letošnji plan proizvodnje in prodaje je po moji oceni postavljen realno, in ga bomo izpolnili, če med letom ne bo nastopilo občutnejše pomanjkanje surovin in reprodukcijskega materiala. Čeprav je finančno plan v primerjavi z lanskim letom višji od plana robne proizvodnje, je dosegljiv, vendar bomo morali pričeti resneje prehajati na izdelavo več vrednih in kvalitetnih jekel, opuščati pa proizvodnjo navadnih ogljikovih kvalitet. Seveda je to ozko vezano na pravilno in pravočasno nabavo vseh, za proizvodnjo potrebnih surovin. Če bo imela topilnica na razpolago potrebne ferolegure in če bo urejeno

vprašanje kokil ter izboljšana kvaliteta proizvodnje, potem ni bojazni, da plana, ki ga je DSD že sprejel, ne bi dosegli.

Andrej Plohl

Izvrševanje plana proizvodnje je ozko vezano na topilnico. Žal pa so se že pojavile težave zaradi pomanjkanja ferolegur in ostalega reprodukcijskega materiala. Pravočasna preskrba s ferolegurami bo morala letošnje leto biti ena izmed osnovnih nalog strokovnih služb podjetja. Na izvrševanje plana topilnice pa je razen ferolegur ozko vezano tudi vprašanje kvalitete in izmečka. Ni dovolj, da plan dosegamo samo količinsko, če kvaliteto ne odgovarja ter se izmeček pokaže že v sami topilnici ali pa v nadaljnji predelavi. Na vprašanje kvalitete dela in proizvodnje pa je treba vezati tudi vprašanje kadra. Ze sedaj ugotavljamo, da v topilnici nimamo dovolj strokovnega kadra, zato se mi vsiljuje vprašanje, kaj bomo storili potem, ko bomo zgradili novo topilnico, v kateri naj bi ena peč že v začetku prihodnjega leta pričela poskusno obratovati. Težave, ki smo jih zaradi pomanjkanja usposobljenega kadra imeli v novi valjarni, bi nas morale opozarjati da se to v novi topilnici ne sme zgoditi, zato ga bo pravočasno vzgojiti, kajti ne bi smeli pozabiti, da je izvrševanje kvalitetnega programa in izmečka odvisno od ljudi, ki morajo za svoje delo biti strokovno usposobljeni.

Rajko Paradiž,
predsednik DS DE
sklopa vzdrževalno
energetskih obratov

Pri izvrševanju plana bomo določene težave zaradi pomanjkanja ljudi imeli tudi v čistilnici jeklolitine. Da ne bo pomote — za izvršitev plana imamo po spisku sicer dovolj ljudi, vendar jih je mesečno povprečno od 20 do 30 odstotnih zaradi bolovanja. Če bi manjkajoče število uspeli nadoknaditi z novimi sodelavci, sem prepričan, da bi livarna predvideni plan lahko celo preseгла. Vprašanje sodelavcev, ki zaradi bolezni ne morejo opravljati težjega dela, bi morali rešiti na

ta način, da jih zaposlimo na drugih delovnih mestih, ki bi odgovarjala njihovemu zdravstvenemu stanju. V kolikor bi zato bili prikrajšani pri osebnih dohodkih, bi jim razliko med prejšnjim in sedanjim delovnim mestom morali izplačati, za kar bi kazalo v podjetju formirati centralni sklad. Brez zadržka pa se pridružujem mnenju predsednika DS DE TPO, da moramo v proizvodnji napraviti kvalitetni premik in preiti na izdelavo več vrednih kvalitetnih jekel, ker bomo le tako dosegli boljše rezultate in uspehe poslovanja.

Rajko Paradiž

Naše obračunske enote na izvrševanje proizvodnega plana lahko vplivajo le posredno. Mislim, da je osnovna naloga zaposlenih v vzdrževalnih obratih, da si prizadevamo, da čim hitreje izvršimo remonte in usposobimo stroje in agregate za redno obratovanje. Izvršitev te naloge pa ni vedno odvisna samo od osebne prizadevnosti vzdrževalcev, ampak tudi od pravočasne nabave rezervnih delov, za katere smo v nekaterih primerih vezani tudi na uvoz. Če bodo rezervni deli pravočasno preskrbljeni, potem ne bo zadržkov, da časa remontov in odpravo napak ne bi mogli temu primerno skrajšati. Kaže pa opozoriti na to, da bi morali tudi sodelavci v delovnih enotah, ki neposredno upravljajo s stroji in strojnimi napravami, te boljše čuvati, da ne bi tako pogosto prihajalo včasih tudi do nepotrebnih okvar, s čimer bi se lahko izognili večjim zastojem. Če bomo v vsem tem uspeli, bodo tudi zaposleni v naši delovni enoti lahko prispevali svoj delež k izvršitvi letošnjega plana proizvodnje in realizacije.

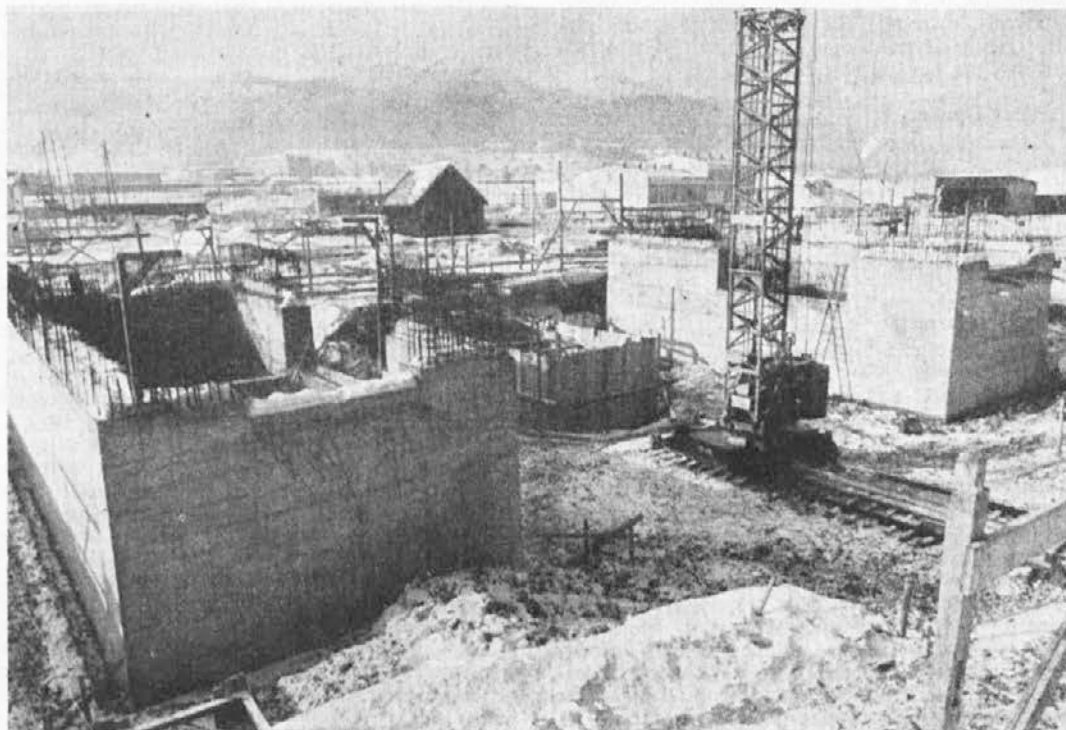
Stefan Ott

Po mojem mnenju uresničitev predvidenih planskih nalog terja:

- pravočasno dobavo materiala od drugih obratov, kar še posebej velja za material za rezilno in pnevmatsko orodje,
- med obrati in sklopi naj bo več pomoči in medsebojnega sodelovanja,
- večje investicijske naložbe v strojno opremo,
- več kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev, ki nam jih predvsem pri stružnicah močno primanjkuje.

Peter Orožen

Do sedaj smo planske obveznosti v vseh letih vedno redno izvrševali in celo presejali, zato ne vidim razloga, da tega ne bi storili še letos, čeprav je plan vrednostno v primerjavi z lanskim letom višji za tri milijarde

Nova jeklarna raste

Foto: R. Gradišnik

din. Drži, da imamo z nabavo ferolegur letos več težav kot prejšnja leta, imamo pa zato precejšnje potencialne možnosti, da občutno dvignemo produktivnost. Nekaj bi o tem želel povedati že sedaj, nekaj o teh rezervah pa v odgovor na zadnje vprašanje. O produktivnosti mnogo preveč samo razpravljamo, premalo pa iščemo metod in načinov, kako bi jo praktično dvignili. Vedeti je namreč treba, da je človek prvi činitelj, ki odloča o produktivnosti, zato je tudi v naši socialistični družbi na prvem mestu in je vse probleme treba reševati iz te izhodiščne točke. Osnovna naša naloga naj bi torej bila narediti človeka zadovoljnega, ker edino na ta način bo dal na delovnem mestu od sebe to, kar se od njega pričakuje. Stari narodni pregovor pravi: »Ljubezen gre skozi želodec,« in to me navaja na misel, da je treba delavca najprej pravilno stimulirati. Vprašanje vrednotenja dela oz. osebnih dohodkov do danes ni bilo najbolje rešeno. Posamezne neskladnosti rešujejo komisije za osebne dohodke in DS, vendar se enkrat reši za nekaj sodelavcev, drugi rešujemo za druge in tega mrtvega teka praktično ni konec, verižna reakcija je zato neizbežna in tako problem ni bil nikdar do konca rešen. Največ grešimo pri tem, da te probleme rešujemo polovičarsko — enkrat fizični, drugič umski delavci, pač vsake posebej. Da je pravilnik za osebne dohodke v naši železarni že zastarel, nam zgovorno priča dejstvo, da smo od oktobra lanskega leta že tretjič spremenili sistem nagrajevanja. To je dokaz, da moramo naš pravilnik o delitvi osebnih dohodkov do konca letošnjega leta, za kar nas obvezuje tudi naš statut, vskladiti in dopolniti. O tem je razpravljal že tudi DS naše delovne enote in sklenil, da je na to pomanjkljivost opozoriti upravni odbor. Vsekakor se moramo zavdati, da je pravilnik rešitvi tega sicer kočljivega problema posvetiti kar največ pozornosti.

Lansko leto je poleg dosedanjega glasilo »Koroški fužinar« pričel izhajati mesečnik »Informativni fužinar«. Glasilo je predvsem namenjeno boljši informiranosti delovne skupnosti. Kako ste na splošno zadovoljni z novim glasilom in kaj menite, da bi bilo treba storiti, da bi doseglo svoj namen?

Stefan Ott

Menim, da je »Informativni fužinar« vreden pohvale. Opazam, da ga z velikim zanimanjem prebirajo sodelavci. Ne bi bilo napak, če bi v našem glasilu tudi kaj več pisali neposredno proizvajalci, saj bi pristna proizvajalčeva beseda marsikdaj najbolj učinkovala.

Alojz Klančnik

Po mojem »Informativni fužinar« za zdaj zadovoljuje naše potrebe. Se bolj pester pa bi bil, če bi s članki sodelovalo več članov delovne skupnosti. Ne samo, da bi s tem glasilo dobilo še pestrejšo obliko, ampak bi pridobili tudi večji krog bralcev.

Peter Orožen

Razveseljivo je, da smo dobili v železarni dodatno informativno glasilo. Rad ga berem, menim pa, da bi se nekatere stvari še dale popraviti. Po mojem je v glasilu vse preveč člankov, ki jih pišejo člani uredniškega odbora, premalo pa prispevkov ostalih članov delovne skupnosti.

Rajko Paradž

Z novim glasilom sem zadovoljen, verjetno pa bi bilo glasilo še bolj pestro, če bi s svojimi prispevki sodelovalo čim več ostalih sodelavcev, predvsem neposrednih upravljalcev.

Andrej Plohl

Osebnost mi je glasilo zelo všeč. Prav pa bi bilo, če bi se v listu oglašalo čim več sodelavcev. Razen tekočih problemov, ki se pojavljajo v podjetju, bo mogoče kazalo del prostora nameniti tudi vprašanjem in odgovorom naših ljudi iz obratov in delovnih mest. Na ta način bi verjetno dobili določena nasprotujoča si mnenja, na katera bi kazalo dati ustrezna pojasnila. Tako bi glasilo postalo bolj pestro, verjetno pa bi si na ta način pridobili tudi širši krog sodelavcev in bralcev.

Katere naloge bi razen izvrševanja naših planskih obveznosti bilo letošnje leto po vašem mnenju v železarni prvenstveno urediti?

Rajko Paradž

Razen izvrševanja plana ne bi smeli pozabiti na izgradnjo objektov družbenega standarda in zgraditi čim več stanovanj. Vprašanje stanovanj je v naši delovni enoti precej pereče, ker nam je prav zaradi tega lansko leto odšlo nekaj sodelavcev. Če bi se nam to pojavljalo še tudi letošnje leto, bi se lahko negativno odrazilo na izvajanju naših planskih nalog. Prav tako menim, da bi za našo delovno enoto bilo končno urediti skupne delovne prostore, kajti način, da so naše obračunske enote razdrobljene na raznih krajih podjetja, negativno vpliva na samo organizacijo in skupno reševanje določenih nalog. Razen tega želim, da bi letošnje leto bilo končno izdelana organizacijska shema in da bi se vzporedno s tem osnoval organ, ki bi študiral organizacijo podjetja, ki je osnova za naše nadaljnje uspešno delo.

Alojz Klančnik

Naloge za tekoče izpopolnjevanje našega plana so precejšnje, vendar menim, da bo poleg teh več skrbi treba posvetiti tudi izgradnji stanovanj in izboljšavi delovnih pogojev v starih obratih, ki so še vedno rentabilni. Na nekaterih starejših agregatih bi kazalo izvršiti manjše rekonstrukcije in izpopolnitve, ki bi lahko v precejšnji meri vplivale na povečanje proizvodnje. Pojačati bi bilo tudi treba vzdrževalne obrate, predvsem strojni in gradbeni remont ter jim dati možnost, da bodo lahko hitreje in tekoče izvrševali razne remonte in popravila. To so vsekakor naloge, ki so neposredno vezane na proizvodnjo in vplivajo na izvršitev naših planskih nalog.

Peter Orožen

Zgrešeno bi bilo trditi, da si na vse načine ne prizadevamo izboljšati našo poslovno politiko. Pri reševanju teh problemov pa smo čestokrat odvisni tudi od zunanjih faktorjev, na katere v podjetju ne moremo vplivati. Kljub temu pa ne bi smeli mimo dejstva, da imamo doma dovolj rezerv, katere lahko sami aktiviramo. Naša tovarna predstavlja v jugoslovanskem merilu kar velik industrijski objekt. Prav iz tega razloga in zato, ker sama proizvodnja in število zaposlenih nenehno naraščata, je težko razumljivo, da pri nas nimamo oddelka za organizacijo. Če vzamemo za vzgled podjetja v inozemstvu, ki so dosegla visoko stopnjo produktivnosti in velik renome, moramo priznati, da prav ta podjetja posvečajo največ skrbi prav organizaciji. Prepričan sem, da pri sedanjem razvoju naša železarna brez organizacije ne more več pričakovati napredka, zato rešimo ta pereči problem čimprej, kajti v nasprotnem primeru nas bo tovarna enostavno prerasla.

Stefan Ott

Razen uspešne izvršitve našega plana bi v letošnjem letu po mojem mnenju bilo predvsem potrebno:

— zagotoviti čim več stanovanj za sodelavce,

— urediti primerne jedilnice, da zaposleni hrane ob odmoru ne bi uživali kar pri strojih in v drugih neprimernih prostorih.

Andrej Plohl

Pridružil bi se mnenju tov. Orožna, da moramo v železarni pričeti resneje obravnavati vprašanje organizacije. Drugo, na kar bomo morali resneje misliti, je ureditev delovnih prostorov. Zgradimo proizvodne hale, pozabimo pa na garderobe, jedilnice in ostale sanitarne prostore. Zavedati se bomo morali, da nam stroji in strojne naprave ne bodo koristili, če ljudje zaradi nezadovoljivih delovnih pogojev na njih ne bodo želeli delati. Če poleg slabih delovnih pogojev upoštevamo včasih še neprimerne osebne dohodke, potem stanje ni preveč rožnato. Tudi vprašanju kadrovske politike in nadaljnega strokovnega izobraževanja ter izpopolnitve zaposlenih bo treba posvetiti več pozornosti. Tehnologija se izpopolnjuje, treba bo pojačati ne samo priprave dela, temveč tudi same obrate, ne bomo pa imeli na razpolago po-

trebnih ljudi. Vse to narekuje potrebo po smotrnejši organizaciji in organu, ki se bo bavil z organizacijo in razvojem podjetja. Tu je naštetih samo nekaj misli in problemov, ki bi jih morali poleg gradnje stanovanj in skrbi za človeka resneje pričeti reševati v naši železarni.

—et

Red in čistoča — naše ogledalo

Prostor pred upravnim poslopjem imamo lepo urejen, posajen z raznim cvetjem in lepoticnim grmovjem, kar da zelo lep videz, posebno v letnem času. Upravno poslopje na vsakega tujca ali poslovnega gosta napravi vtis skromnosti. Za njim pa že naletimo na prve gomile starega železa in neuporabnih ter dotrajanih delov prometnih sredstev notranjega transporta, raznih delov konstrukcij, lesa in druge navlake, razmetane brez reda. Na prostoru pred jeklovlekom, četudi ni primeren za skladišče, bi bili lahko kolo-barji žice zloženi v določenem redu. Stara valjarna je res že stara, vendar to ne pomeni, da tu ni potreben red. Tujec dobi ob prehodu skozi kovačnico in valjarno vtis, da so se morda posamezni predmeti proizvodnje (odkovki in gredice) med transportom od peči do kladiva ali valjarske proge izgubili, toda ni tistega, ki bi te predmete pogrešal, jih iskal in ugotavljal, da manjkajo.

Stavba jeklarne še ni stara, to vemo vsi. Zunanji videz pa je tak in morda bi nekdo pomislil, da služijo kupi starega železa, opeka in drugi predmeti, ki so razmetani ob steni, kot opora. Raznim ekskurzijam in tudi laikom ni potrebno razlagati, kako prihaja vložek iz skladišča starega železa v topilnico, ker lahko vsakdo zasleduje raztresen vložek ob ozkotirni progi. In če se drži te sledi, ga bo prav gotovo pripeljala v topilnico. Tudi v topilnici in livarni bi se marsikaj lahko uredilo, samo potrebno je imeti malo več posluha za red in odprte oči. Ni vseeno, ali so kokile in plošče razmetane povsod in pomešane med ingoti in ponovkami, vmes pa najdemo še tu in tam verigo za obežanje in drugo orodje. Pred modelno mizarino ima svoj »razstavni prostor« podjetje za izdelavo okvirov in konstrukcij ali pa se razstavlja leseni in kovinski modeli. Če sledimo razsutemu livarskemu pesku na cesti, nas sled pripelje v čistilnico. Najprej se bomo ustavili ob ogromni gori peska in ulitkov. S te gore se nam nudi zelo pester pogled po vsej čistilnici. Če v naravi opazujemo pokrajino z višje lege, lahko vedno opazimo, da jo prepletajo komunikacijske poti, vendar v čistilnici teh poti ne moremo opaziti, ker jih ni.

Ko zapuščamo čistilnico, smo takoj pri mehanični delavnici, ki je z vseh strani obdana z odkovki in ulitki kakor prava srednjeveška trdnjava. Drobni profili so precej urejeno zloženi in razdeljeni po kvalitetah, kar za večje odkovke in ulitke ne velja. Red v notranjosti mehanične delavnice je nekoliko večji, vendar so tudi tu komunikacijske poti založene s polizdelki in gotovimi izdelki. V strojnem remontu so razstavljeni stroji po vsem prostoru, posamezni deli strojev so med seboj pomešani tako, da včasih nastane prava akcija iskanja.

V novi valjarni in novi vzmerni so stavbe nove, le red in čistoča sta stara ter kaže, da se s težavo ločujemo od starih navad. Če se preselimo na levi breg Meže, se znajdemo med skladiščem starega železa in skladiščem profilov, ostankov konstrukcij, bobnov za električne kable, ulitkov cevi in drugega materiala. Tujec na prvi pogled ne bi razlikoval skladišča starega železa od ostalih skladišč, ker je na teh skladiščih ves material nametan in ne vskladiščen. V zimskem času je vse pokrito s snegom, toda poleti so mnoga osnovna sredstva preraščena s travo in grmovjem, kar daje videz zapuščenega bojišča, na katerega že dolga leta ni stopila človeška noga.

Nered in malomaren odnos do osnovnih sredstev izven uporabe ni samo slabo pri-

Naše gospodarjenje v preteklem letu

(Nadaljevanje z 2. strani)

Valjarna	42.518	54.689	128,6
Kovačnica	43.318	57.426	132,6
Term. obdelava	42.072	52.027	123,7
Meh. obdelava	40.018	50.212	123,6
Vzmetarna	41.177	52.017	126,3
Jeklovlek	—	46.788	—
Energ. obrat	45.228	53.017	117,2
Strojni remont	44.561	56.767	127,4
Elektro remont	45.748	56.162	122,8
Gradbeni remont	39.194	49.389	126,0
Promet	39.829	53.283	133,8
OTKR	44.373	52.437	118,2
Uprava	42.932	52.351	121,9
Povpr. za podjetje	42.669	53.471	125,3

Struktura povprečno doseženih osebnih dohodkov za podjetje kot celoto pa je bila v preteklem letu naslednja:

	V din	V %
OD po enotah in ceniku del	39.100	73,1
OD po uspehu delovne enote	7.790	14,6
Dohodek za stalnost	2.312	4,3
Doh. za topla obroka in ostalo	2.143	4,0
Draginjski dodatek	1.139	2,1
Dodatek za letni dopust	787	1,5
Nagrada jubilarantom dela	200	0,4
Skupaj	53.471	100,0

Po posameznih razponih so bili osebni dohodki razdeljeni v obeh primerjalnih letih sledeče:

	1963	1964
od 15.000 do 20.000 din	19	—
od 20.001 do 25.000 din	104	2
od 25.001 do 30.000 din	287	89
od 30.001 do 40.000 din	1.017	397
od 40.001 do 50.000 din	814	1.020
od 50.001 do 60.000 din	300	978
od 60.001 do 80.000 din	157	486
od 80.001 do 100.000 din	29	67
nad 100.000 din	11	36
Skupaj povprečno zaposlenih	2.738	3.065

Iz tega se vidi, da je pod povprečjem v glavnem ca. 500 zaposlenih ali 16 %, nad povprečjem ca. 600 oziroma 19,5 % medtem ko je ca. 2.000 ljudi oziroma 64,5 % na povprečju podjetja.

Če pa primerjamo lani dosežene osebne dohodke z doseženim v prejšnjih letih, vidimo, da smo tu napredovali takole:

Leto	Povprečni OD	Indeks razni	Indeks verižni
1961	34.232	100,0	100,0
1962	37.285	108,9	108,9
1963	42.669	124,6	114,4
1964	53.471	156,2	125,3

Od leta 1961 pa do danes smo povečali osebne dohodke v povprečju za 56,2 %; največje povečanje pa je bilo od 1963. na 1964. leto, in sicer za 25,3 %.

Teh nekaj števil nas sicer v grobem seznanja z uspehom našega dela in upravljanja v preteklem letu, vendar je zanimivih podatkov v zaključnem računu še več.

Zaradi omejitve prostora v našem listu še bomo o njih govorili, kolikor se bo pokazala potreba, v naslednjih številkah.

Ivo Kohlenbrand

čevalo za nas vse, ampak prav tu nastaja milijonska škoda, ker sredstva propadajo. Verjetno bi bilo ceneje zgraditi ustrezne hangarje, kjer bi jih lahko skladiščili po predpisih.

Predramimo se iz tako imenovane »obratne slepote« in ukrenimo vse potrebno, da bi se stanje izboljšalo. Nikar pa ne čakajmo ukazov »od zgoraj« ali celo obisk kakšnega visokega gosta.

H. L.

NAŠI OBRAZI

Visoka hala kovačnice neprestano brni in se stresa od udarjanja kladiv. Iz žarilnih peči buta vročina. Ko se njihova vrata odpro, se prikažejo iz žrela razbeljeni ingoti kot sijoči čoki iz neogorljivega lesa v migljajoči vročini. Ko se nadihajo zraka, se eni spet vrnejo v peč, druge zgrabijo žerjavi, jih odnesejo h kladivom, ta pa kujejo, kujejo, krepki moške urno sučejo razžarjene kose, ki se v njihovih rokah spreminjajo do zaželeno, končne oblike.

Med manjšimi kladivi stoji velikanka — 1200 tonska hidravlična stiskalnica — kot da

Adolf Flis

ma, ki ji strežejo ljudje in stroji, kot matica, ki se vse vrti okoli nje:

žerjav ji prinese mogočen ingot, ki kar cveti od vročine. Pomočnika ga naravnata vanjo, manipulator pa ga zgrabi v železne klešče. Za hip vse obstane, da prvi kovač na merilu s skrbno potegnjeno belo črto določi debelino bodočega komada, potem pa se nenadoma sproži vse moštvo, se zlije s stroji v eno in oblikovanje se začne.

Manipulator se pomakne za ped, stiskalec za komandnim pultom se dotakne gumba in »dama« stisne za moža debel jekleni hloh lahko kot kos sira. Zunanje plasti se luščijo z ingota pot prhla skorja, na milimeter natančno in enakomerno ga potiskajo železne klešče v stiskalnico, enakomerno se spušča silna teža. V nekaj minutah je v kleščah že vitek tram, ki ga z železno sekuro še obsekajo na potrebno dolžino. In že sta tu pomočnika s polkrožno formo, ki jo položita na tram — dotlej še štirioglat. Spet pomikajo klešče kos ped za pedjo, spet pritiska bat in tram se spreminja v okrogel drog.

Prvi kovač nenehno meri debelino in dolžino, skoči sem, pogleda tja, pomigne temu, onemu, povsod ima oči. Kljub močni, zajetni postavi je uren in spreten kot plesalec.

ADOLF FLIS je to, 36 let star, iz Črneč doma, ki se vsak dan vozi v železarno na delo. V Mariboru se je izučil za kovača, na Ravnah je koval vse od osov in krogel do brzoreznega jekla, pogledal vmes na Jesenice in se nazadnje ustabil na Ravnah, kjer je dosegel visoko kvalifikacijo in postal vodja skupine pri 1200-tonski stiskalnici.

Ves je zardel od napora, ko govori o tovariših in sebi, zraven pa nasmejan, poln življenjske sile in nabrit, kot so pač naši kovači, vendar resen in vesten pri delu.

Delo pri stiskalnici je res do največje možne mere mehanizirano, zato pa tembolj odgovorno, saj kujejo težke, drage kose. Ne prestano je treba biti zbran, paziti na ljudi, da ne pride do nezgode — njegova skupina je še ni imela — paziti na stroje, da ne pride do zastojev, paziti na delo, da ni izmečka.

Skupina dela dobro, med najboljšimi je. Čeprav zbrani z vseh vetrov — Dolenjec, Stajerc, Medjimurec, Dalmatinec in dva Korošca — so pri delu kot en mož. Cutiti je da so ponosni na svoj poklic. Zavedajo se, da znajo dati še tako težki železni gmoti vsako zaželeno obliko skoraj do milimetra natančno.

Tudi zunaj tovarne so dobri tovariši. Poleti, ko postane delo zaradi dvojne vročine skoraj nezno naporno, so včasih živčni in kdaj kolnejo Flisa, ki jih enakomerno žene k delu. No, če ne prej, so ob 15. spet prijatelji, ko prejmejo v rjavih kuvertah zasluženo plačilo za trud. (Zadnje 3 mesece lani so zaslužili povprečno 70.000 din.)

Flis pa ni samo dober vodja skupine in kovač, tudi član centralnega delavskega sveta je. Gradivo, ki ga dobi pred zasedanji, redno predela, se o njem pomeni s tovariši, in če je treba, se na zasedanju oglasi. Pa še v prostem času ni veliko prost: predsednik črneškega Rdečega križa je, poveljnik domačih gasilcev in član prosvetnega društva.

Kako vse to zmore, sem ga še hotel vprašati, vendar je bil že spet pri delu in sva si samo še pomignila v pozdrav, ker se besede pri »preših« tako ne slišijo. Nehote pa mi je odgovoril sam, ko je dvignil težko železo kot igračo: energije in volje je v njem za dva.

n. r.

Kdaj, kje in koga bomo volili

Volitve odbornikov v občinski zbor skupščine občine Ravne na Koroškem bodo 28. marca 1965.

Na področju Raven in Kotelj imamo 5 volišč, v vsaki volilni enoti pa bomo volili enega odbornika.

Volili bomo na sledečih voliščih:

1. Volilna enota št. I. ima 3 volišča.

Kandidat: KOTNIK SIMON

a) Na prvem volišču, ki bo pri Zmelcerju, Paradiž Ivan v Tolstem vrhu, volijo volivci, ki stanujejo v Tolstem vrhu spodnji del.

b) Na drugem volišču, ki bo pri Blatniku v Dobrijah, volijo volivci, ki stanujejo v Dobrijah in Koroškem Selovcu.

c) Na tretjem volišču, ki bo pri »Jagru« na Ravnah na Koroškem, volijo volivci, ki stanujejo v Tolstem vrhu — zgornji del in Stražišče — del.

2. Volilna enota št. II. ima 1 volišče.

Kandidata: SKALIC ANTON in KOTNIK BENO ml.

a) Na tem volišču, ki bo v Zadržnem domu v Kotljah, volijo volivci, ki stanujejo v Kotljah, Podgori, Selah — del in v Podkraju.

3. Volilna enota št. VIII. ima 2 volišči.

Kandidata: CESNIK JOZE in KRIVOGRAD ANTON

a) Na prvem volišču, ki bo v Titovem domu, volijo volivci, ki stanujejo ob Suhi in v prvem okolišu — Ravne trg.

b) Na drugem volišču, ki bo pri Rancu Ivanu, p. d. Račel na Zelenbregu, volijo volivci, ki stanujejo na Zelenbregu.

4. Volilna enota št. IX. ima 1 volišče.

Kandidata: ZIBERT STANKO in SKERLOVNIK ALOJZ

a) Na tem volišču, ki bo v posebni sobi gostišča »Pod Uršljo« na Ravnah na Koroškem, volijo volivci, ki stanujejo v drugem okolišu Ravne — trg.

5. Volilna enota št. X. ima 1 volišče.

Kandidat: VALISER VLADO

a) Na tem volišču, ki bo v gasilskem domu na Ravnah na Koroškem, volijo volivci, ki stanujejo v tretjem okolišu Ravne — trg.

Rekonstrukcija 10 t elektro - obločne peči

Med objekte, ki jih predvideva plan rekonstrukcije železarne Ravne, spada tudi predelava 10-tonske elektro-obločne peči. Ta je bila nabavljena iz reparacij, torej že 1952. l., ko smo jo dobili, ni bila več nova. Bilo jo je treba obnoviti, izdelati sestavne načrte ter načrte montaže. Peč smo tudi montirali v prostoru, kjer se še danes nahaja. Izdelava dokumentacije in montaže sta bili izvršeni z lastnim strokovnim kadrom, tako da je pričela obratovati v 1953. letu. Od takrat pa do danes je na tej peči tekla proizvodnja nemoteno. Razen rednih remontov, kot je obzidava, na peči ni bilo posebnih zastojev. Bolje povedano, zaradi pomanjkanja topilniških agregatov ni bilo mogoče izvrševati večjih popravil. Seveda je imelo tako stanje in intenzivno izkoriščanje agregata svoje negativne posledice. Skoraj vsi elementi peči so že tako izrabljeni, da preti nevarnost nasilne ustavitve. Da bi to preprečili, smo že v oktobru 1964 pričeli z vsemi pripravami za generalno popravilo peči.

Vzporedno z generalnim popravilom je predvidena tudi rekonstrukcija električnega dela peči. Sedanji sistem električne regulacije za dviganje elektrod sicer še dela, vendar so električne instalacije ter ostali elementi še slabši kot strojna oprema. Kot se je za vsako večje delo treba organizirano pripraviti, tako smo se pripravili tudi za generalno popravilo in rekonstrukcijo 10-tonske elektro peči.

PRIPRAVE ZA OBNOVO STROJNEGA DELA

Zbrana je vsa potrebna tehnična dokumentacija in naročeni so vsi ulitki ter odkovki. Mehansko so obdelani ter pripravljene vsi zobniki, drsni ležaji in sklopke. Naročena je izdelava oboda za kad peči. Prav tako je naročena vsa potrebna količina pločevine in profilov. Do podrobnosti je izdelan plan celotne demontaže peči, plan popravil in zamenjav elementov ter končna montaža peči.

PRIPRAVE ZA REKONSTRUKCIJO ELEKTRIČNEGA DELA

Naročena je kompletna tehnična dokumentacija ampledinske regulacije za dviganje elektrod z vsemi elementi za to regulacijo iz Poljske. Pripravljene so vsi rezervni deli ostale elektro opreme. Izdelan je plan demontaže, rekonstrukcije in popravila ter končne montaže elektro opreme.

Vse navedene priprave za rekonstrukcijo peči so že izvršene, tako da smo čakali na obdobje, ko bo preskrba z električno energijo slaba. Tudi mnenje vodstva topilnice je, da bi bilo peč treba ustaviti v času redukcije električne energije. Kakor pa kaže, nam je letošnja zima s padavinami zelo naklonjena, vode je dovolj, zato nas doslej redukcija še ni prizadela. Ker pa zaradi slabega stanja peči ne bomo mogli čakati na morebitno redukcijo električne energije, je bil sprejet sklep, da se naj peč ustavi že 22. februarja 1965.

Po planu bo rekonstrukcija trajala 21 dni in v tem roku bodo opravljena vsa obsežna dela. Ekonomska računica kaže, da se bo rekonstrukcija izplačala, ker se bodo vložena sredstva bogato obrestovala. Vsa izgubljena proizvodnja se bo nadoknadila z brezhibnim obratovanjem rekonstruirane peči. Nov sistem električne regulacije bo omogočal boljše izkoriščanje električne energije in tudi elementi tega sistema so enostavnejši ter trajnejši od sedanjega sistema regulacije. Prednost novega sistema regulacije za dviganje elektrod je predvsem enostavna električna vezava, brez sedanjih kontaktov in relejev, ki so bili na vklop in izklop zelo občutljivi ter izpostavljeni pregorevanju in obrabi. Njihovo funkcijo pri novem sistemu zamenjujejo tako imenovani ampledinski dinami, ki dajejo električni tok motorčkom naprav za dviganje elektrod. Oprema za ampledinsko regulacijo je bila, kot že omenjeno, naročena na Poljskem, kjer imajo že več elektro-obločnih peči s tako regulacijo, ki delujejo brezhibno.

REKONSTRUKCIJA DELA

Na ogrodju bo treba izrezati z jeklom zaliti del stojala ter vstaviti nove stene in rebra, ojačati steno ogrodja nad izlivom za žlindro, obnoviti tračnice za izvoz peči, pregledati in obnoviti vse elemente pogona za dviganje oboka peči. Popraviti in obnoviti bo treba podest ob izlivnem žlebu ter izdelati kompletno novo ograjo okoli ogrodja peči, prav tako tudi obnoviti celotni pogon za nagibanje peči ter vse sornike in drogove za zaporo in varovanje peči.

Na elektrodnih nosilcih in stebrih se morajo obnoviti vodila, popraviti naprave za stezanje elektrod ter montirati nove naprave za dviganje in regulacijo elektrod (ampludin).

Kad peči je treba izdelati z novim plaščem ter zakrpati dno. Popraviti in obnoviti je treba vence obokov in temeljito pregledati ter popraviti pogon za vožnjo kadi, pomični in fiksni podest peči pa ojačati in obnoviti.

Namen vsakega generalnega popravila agregata je predvsem izboljšava in modernizacija, kar vse vpliva na povečano proizvodnjo. Seveda je pa potrebno vsako novost in izboljšavo izkoristiti v polni meri ter pri tem upoštevati načelo, da je od pravnega vzdrževanja, nege in odnosa do osnovnih sredstev odvisna tudi njihova življenjska doba.

Herman Lesjak

Smernice nadaljnega dela KMP

V železarni obstaja KMP (klub mladih proizvajalcev), ki je pred leti zelo aktivno delal. Člani kluba so se ukvarjali z racionalizacijo, proizvodnimi problemi, organizirali predstave strokovnih filmov, predavanja in ekskurzije v sorodna podjetja. Menjava vodstvenega kadra kluba, nerazumevanje vodstvenega kadra v železarni, razne nepravilnosti, ki se porajajo v podjetju, vpliv posameznikov, slabi medsebojni odnosi, večkrat nepravilna stimulacija pri delu, vse to je vplivalo, da je delo kluba do nedavnega skoraj zamrlo.

Obnovljeno vodstvo kluba in TK ZMS se trudita, da bi delo kluba oz., da bi obliko dela mladih delavcev zopet poživila. Zato je odbor KMP na eni zadnjih sej sklenil, da bo s pomočjo članov kluba in sekretariatskih

aktivov ZMS organiziral po sklopih debatne večere, kjer bi se mladi delavci pogovorili z vodstvenim kadrom sklopa o proizvodnih problemih in o nepravilnostih, ki se porajajo v sklopih in v podjetju. Drugi sklep odbora je, da vzbudi med mladimi talenti interes do izboljšav tehnoloških postopkov in novatorstvo. Do tega sklepa je prišlo zato, ker je v zadnjem času interes za racionalizacijo v železarni skoraj zamrl. Najbrž zato, ker ni pravnega razumevanja za te sodelavce, ki so talenti in imajo interese do tega področja dela.

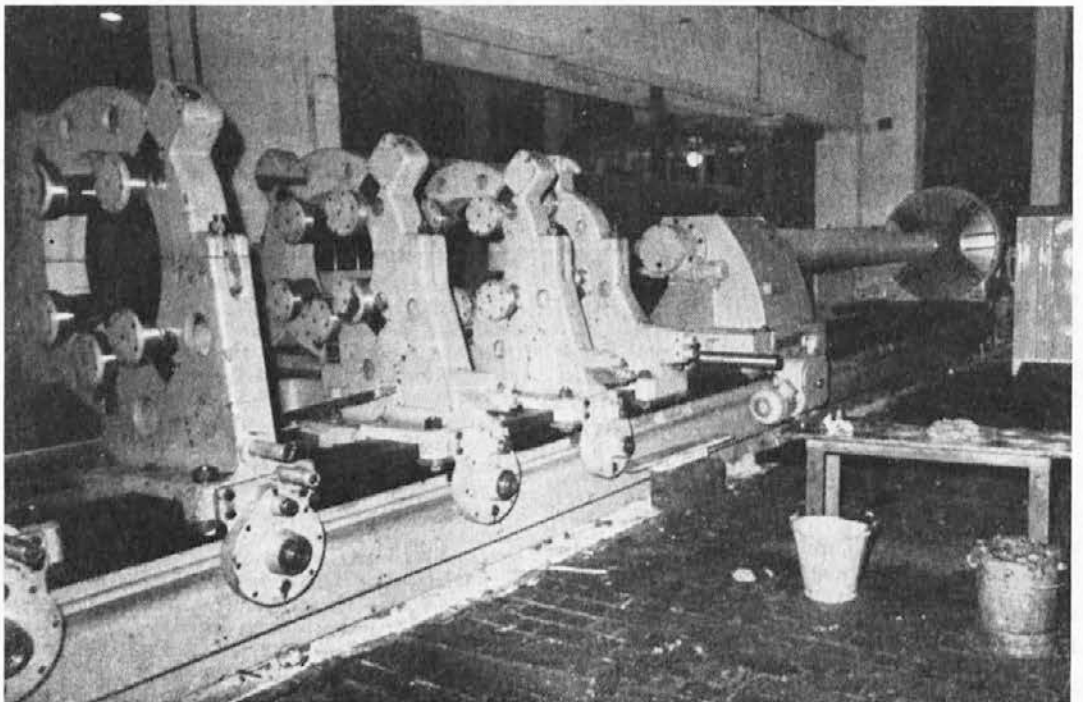
Da bi res vzbudili zanimanje med sodelavci, je odbor sklenil, da naj vsi zainteresirani oz. vsakdo, ki s svojim izumiteljstvom prispeva k izboljšanju proizvodnje, prijavi svojo iznajdbo. Odbor bo formiral občasno komisijo, ki bo ocenila njegov izum in ga primerno nagradila. Ocenjevalo se bo po »refa« sistema, s to razliko, da se bo določil manjši faktor. Zmerno nagrado bi vsakdo prejel od KMP. Sočasno bi pomagali izumiteljem, da tudi pri komisiji za racionalizacijo pri CDSP uveljavijo svoje izume. Prijave zbira predsednik KMP Jože Trokšar. Odbor pričakuje, da bo ta oblika dela oživila delo kluba, sočasno pa bo tudi prispevek k boljšemu poslovanju podjetja.

Franc Leskovšek,
predsednik TK ZMS

SLOVARCEK TUJK

adaptirati — prilagoditi, prirediti, preurediti
angažirati — sprejeti, vzeti v službo, najeti, zaposliti, namestiti
camping — šotorovanje, taborjenje, letovanje pod šotorom
ekstenziven — razsežen, razširjen
intenziven — napet, močan, silen, krepak
kapaciteta — zmogljivost, telesna in duševna zmožnost; priznan strokovnjak
kompleksen — celoten, sestavljen, zložen, zapleten, obsežen
korektura — poprava, popravek in izboljšava tiskarskega tiska
preventiven — preprečevalen, varovalen
rehabilitacija — vzpostavitev prejšnjega stanja, zopetna pridobitev dobrega imena
stimulacija — spodbuda
tendenca — namen, namera, nagnjenje, težnja, usmerjenost
teritorij — ozemlje, območje, pokrajina

Pravijo, da se maja ni dobro poročiti. Drugi nesrečni meseci so še: junij, julij, avgust, september, oktober, november, december, januar, februar, marec in april.

Češka stružnica SR 1600 × 10.000 — nova pridobitev mehanične delavnice

Foto: B. Kajzer

Kako dela naš Dom železarjev

Po imenu, organizaciji in predvsem po tem, kako drug drugega potrebujemo, smo z našimi gostinci v »kavarni«, kot pravimo Domu železarjev, tesno povezani. Obiskali smo jih in naprosili upravnika tov. **Jožeta Ščapa**, da bi nam povedal kaj o njihovem delu, uspehih in težavah ter načrtih za prihodnost. Rad je pristal na pogovor, iz katerega povzemamo nekaj, za nas zanimivih podatkov in misli.

Delajo dobro; v kuhinji, pri toplim obroku za železarno, kar na tri izmene. Oskrbujejo oba tovarniška bifeja, organizirajo po potrebi »potujoči bife«, če je sprejem gostov kje zunaj doma. Velika večina abonentov je iz železarne, posebna soba je namenjena posebej našim poslovnim gostom, kavarna pa je sejna dvorana naših organov upravljanja.

Seveda zato železarna tudi opravlja vse dolžnosti ustanovitelja oziroma matičnega podjetja do svoje poslovne enote, prav posebno pri vzdrževanju in obnavljanju stavbe, ki je, četudi stara šele 12 let, neprestano potrebna popravil.

Zmogljivosti kuhinje in restavracije zadoštujejo potrebam, hotel pa je odločno premajhen, saj lahko sprejme dnevno le 18 gostov. Zanimanje za Ravne in okolico je v državi seveda veliko večje, vendar prav nič ne kaže, da bi se dala stvar kako popraviti oziroma povečati kapacitete. Z gostinskega vidika tudi nikakor ni izkoriščena kavarna, ki so jo že arhitekti postavili nekoliko nerodno oziroma nefunkcionalno.

Gre namreč za to, da bi bilo z manjšimi prezidavami možno spremeniti raspored prostorov, tako da bi omogočili tudi prirejanje koncertov, kvalitetnih zabavnih programov itd., ki Ravnam gotovo manjkajo, saj se ne moremo pohvaliti s posebno razvitim družabnim življenjem.

Za zaključeno družbo oziroma goste, ki bi želeli prebiti kakšno uro v nemotenem pogovoru, bi bilo potrebnih nekaj »posebnih« sob. Nujno bo potrebno urediti sanitarije. Predvsem pa — Dom železarjev sploh nima napisa, ki bi tujcu nedvoumno pokazal, kam naj gre.

Zaposleni so večinoma domačini, ki so začeli kot vajenci in s časom pridobili kvalifikacijo, tako da so danes kvalificirani v večini. Kolektiv se zaveda, da bodo morali v primeru, če se bo v železarni znižalo število abonentov na topli obrok, morda celo koga odpustiti, da pa bo obenem verjetno nastal naval na oba tovarniška bifeja, ki sta že zdaj premajhna.

Ena od možnih rešitev, ki jih vidijo, bi bila ta, da bi železarna uredila veliko centralno jedilnico, v kateri bi po samopostrežnem sistemu in po določenem urniku za posamezne obrate hitro delili tople obroke. V tem primeru bi lahko nudili večjo izbiro jedil, sočasno pa bi s tem dobili tudi primeren prostor za bife. So pa seveda še druge možne rešitve in bomo o tem še pisali.

Nazadnje je nanesla beseda še na odnose gostje — strežno osebje, ki niso vedno takšni, kakor bi jih eni in drugi želeli.

Da temu ali onemu našemu gostincu še precej manjka do tiste uglajenosti, vljudnosti in pozornosti do gostov, ki vpliva na človeka, da se v nekem lokalu počuti prijetno, to upravnik dobro ve, vendar je prav tako res, da tudi gostje niso vedno vzorni.

Posebno boli naše gostince tisto primitivno bahaštvo, ki ne more za razbiti kozarec odriniti nekaj kovačev, temveč vzroji: »Kaj pa bom plačeval, saj je tako vse fabriško!« pa še kaj hujšega povrh. Dobro je, da takšni primeri niso pogosti, kljub temu pa dodajmo — vsako delo je časti vredno. Priznajmo to tudi našim sodelavcem v Domu železarjev. -kol

— Draga Anica, vsako jutro pomislim najprej na vas.

— Isto mi pravita tudi Tone in Rudi.

— Toda jaz vstanem prej kot onadva.

Dobro in hitro

Foto: R. Gradišnik

JUBILEJ

V našem podjetju smo imeli zelo lep, hvalevreden ter naše družbe dostojen jubilej — jubilej v čast in priznanje sodelavcem, ki so 30, 20 ali 10 let neprekinjeno zaposleni v našem podjetju. Ves kolektiv jim je čestital, podjetje pa je po svoji plati prispevalo tudi priznanje v obliki daril (ročnih ur) in denarnih nagrad.

Do tod bi bilo vse v najlepšem redu. Opisal bi pa samo sodelavce, ki so vse svoje življenje pridno in vestno delali, mnogi med njimi čez 30 let, vendar pa — ne v celoti — delno tudi v drugih podjetjih. Ne po svoji krivdi, bodisi da so se njihova podjetja razformirala, ali pa so finančna plat ali otroci, ki hodijo v tukajšnje šole, bili vzrok očetove nove zaposlitve v našem podjetju. Danes so naši pridni, vestni sodelavci, toda pozabljeni — prizadeti. Zakaj? Imeli in dali smo priznanje vsem, ki niso imeli bolniških izostankov, »plavil« ali nesreč. To je ukinjeno po novem sistemu nagrajevanja. Tisti, ki niso 30, 20 let zaposleni, ne dobivajo po novem priznanja v obliki stalnosti (prej neprekinjeno delo) ali pa v zmanjšani obliki, kar pa ni pravilno.

Po drugih podjetjih tolmačijo to pravilnejše in smatrajo tudi te sodelavce kot polnovredne. Njihova dolgoletna praksa, četudi ne samo v našem podjetju, prispeva k morebitnemu boljšemu uspehu našega podjetja. Delavski svet in upravni odbor bi morala o tem malo razmisliti, mogoče o ostrejšem kriteriju, saj tudi letni dopusti temeljijo na principu, da se ne gleda samo na stalnost v enem podjetju.

Mislím, da sem prenesel misli mnogih naših sodelavcev in zato pričakujem tudi pravilno rešitev. Mirko Vajs

PRIPOMBA UREDNIŠTVA

V zvezi s prispevkom, ki nam ga je poslal tov. Mirko Vajs, smo se pri odgovornih službah v železarni pozanimali, zakaj in kdaj so bile uvedene opisane dopolnitve, vendar so nam povedali, da informacija tov. Vajsa ni točna. Ker želimo, da bi bili naši bralci pravilno informirani, dobljeno pojasnilo v skrajšani obliki objavljamo.

Po sklepu delavskega sveta podjetja smo imeli v železarni do konca leta 1963 uvedene nagrade proti obratnim nesrečam pri delu in dodatek za stalnost. Nagrada proti obratnim nezgodam pri delu se je vsem, ki so do nje po določilih pravilnika o HTV imeli pravico, dodeljevala v obliki osebno uporabnih

predmetov, medtem ko se je dodatek za stalnost izplačeval sodelavcem, ki zaradi bolezni niso izgubili te pravice, vsake tri mesece v obliki osebne dohodka. Lansko leto se je po sklepu organov upravljanja nagrada proti obratnim nezgodam pri delu ukinila, za njeno vrednost pa se je povečal dodatek za stalnost, ki se je upravičencem izplačeval vsake tri mesece. Ker pa je bil dodatek za stalnost v taki obliki v določeni meri destimulativen in so bili sodelavci, ki so v posameznih obdobjih болоvali, preveč prizadeti, je bil izdelan nov predlog, po katerem se dodatek za stalnost ne bo več obračunaval in izplačeval kvartalno, ampak mesečno. Dodatek za stalnost tako še nadalje ostane in bodo do njega upravičeni vsi, ki zaradi bolezni te pravice ne bodo izgubili. Novost bo le v tem, da bo višina dodatka odvisna od števila službenih let, ki jih ima posameznik v naši železarni. Dodatek za stalnost ima namen povečati interes stalnostne zaposlitve in zmanjšati fluktuacijo.

Pri proglašanju jubilarov dela gre izključno za delovni jubilej, za pozornost in priznanje, ki ga delovna skupnost izkaže sodelavcem, ki so določeno število let zaposleni v naši železarni in se zato za te primere v delovno dobo ne morejo upoštevati zaposlitve izven naše železarne, razen v izjemnih primerih, ko je bil nekdo v naše podjetje službeno premeščen. Verjetno za opisani primer ne bi mogli uporabiti predpisov o rednih delovnih dopustih, ker gre za naše interne predpise, za katere so organi upravljanja pooblašteni, da jih urejujejo v okviru potreb in interesov podjetja.

TUDI UPRAVA JE TEKMOVALA

Sindikalni pododbor uprave je 13. II. priredil sankaske tekme na progi smučarska koča—Brančurnik, ki se jih je udeležilo 32 sodelavcev. V posameznih tekmovalnih skupinah je bil vrstni red tak:

Ženske posamezno: 1. Rozika Urnaut, 2. Ela Pšeničnik, 3. Fricka Mačič, 4. Marija Stropnik itd.

Moški posamezno: 1. Vlado Presečnik, 2. Stefan Vevar, 3. Milan Veranič, 4. Vekoslav Konečnik itd.

Dvojice: 1. Maida in Hubert Vetter, 2. Fanika Stefanovič in Betka Šumer itd.

Imenovani so prejeli praktične nagrade. Želimo, da bi se takšnih veselih in zdravih srečanj v prihodnje udeležilo še več sodelavcev.

On: Lili, postanite moja žena!

Ona: Toda saj se poznavata šele dve uri.

On: Prav, pa počakajva še eno uro!

PORTOROŽ, BIOGRAD, PLANINE

KJE BOMO LETOVALI?

Pred leti je naša železarna z namenom, da omogoči zaposlenim ugodno in prijetno letovanje ob morju, uredila v Portorožu svoj počitniški dom. Ker se je razen povečanega zanimanja za letovanje v našem počitniškem domu povečala številčno tudi naša delovna skupnost, razpoložljive kapacitete ne zadovoljujejo več naših potreb. Nekaj let smo naše večje potrebe delno reševali tako, da smo skupno z metalurško industrijsko šolo v raznih obmorskih krajih organizirali campinge in tako dodatno omogočili večjemu številu zaposlenih, da so preživeli dopust na morju.

Zaradi povečanega obsega tako domačega kot inozemskega turizma pa je v večjih in znanih obmorskih turističnih krajih postavljanje občasnih campov prepovedano. Zaradi položaja, ki je nastal z ukinitvijo campov, smo lansko leto delno adaptirali in povečali zmogljivosti našega počitniškega doma. Tako sedaj v Portorožu razpolagamo s 67 posteljami, kar pa je za naše potrebe še vedno premalo in narekuje iskanje dodatne rešitve.

S tem namenom je naš upravni odbor že navezal stike z organi upravljanja v jeseniški železarni, da bi skupno z njimi v Biogradu na moru, kjer gradijo svoje počitniško naselje, zgradili pet zidanih montažnih hiš, od katerih bi v vsaki bilo prostora za štiri stanovalce. Po potrebi bi se prostori dali preurediti tako, da bi lahko sprejeli tudi osem stanovalcev. Tako bi pridobili dodatne kapacitete in omogočili, da bi v eni izmeni letovali v tem kraju najmanj 20 naših sodelavcev ali njihovih družinskih članov. Končnega pristanka Jeseničanov sicer še nimamo, vendar računamo, da bodo naši želji ustregli. Zato je v investicijskem planu za naslednje leto za izgradnjo teh hiš in plačilo prispevka za ostale skupne centralne objekte že predvidena vsota 30 milijonov din. Pri že razpoložljivih kapacitetah pa velja upoštevati tudi prispevek naše železarne pri izgradnji počitniškega naselja organizacije ZB v Valovinah pri Puli, kjer imajo člani ZB, zaposleni pri nas, možnost, da pod kar ugodnimi pogoji preživijo svoj redni letni dopust.

Ne bi mogli trditi, da za reševanje tega vprašanja ni bilo prizadevanj. Nasprotno, za te namene je bilo vloženo že kar precej sredstev, vendar naše potrebe rastejo hitreje od naših možnosti. Zato se nam samo vsiljuje vprašanje, kako naše potrebe in želje vskladiti z možnostmi, ki jih imamo na razpolago. Možnosti sicer nimamo veliko, kazalo pa bi razmisliti.

Treba bo boljše izkoristiti razpoložljive kapacitete v našem počitniškem domu. To bi lahko dosegli, če samo nekoliko podaljšamo sezono. Podatki, da je naš dom polno zaseden vsako leto samo od 20. junija do konca avgusta, res niso vzpodbudni, posebno še, če upoštevamo, da glavna sezona tudi na severnem Jadranu traja od 20. maja do konca septembra. Če dosežemo v podjetju samo to, bo v našem počitniškem domu vsako leto dodatno lahko letovalo 268 članov delovne skupnosti in njihovih družinskih članov.

Dogovoriti se je treba in skleniti pogodbe z okoliškimi planinskimi društvi, ki razpolagajo z lastnimi planinskimi kočami in omogočiti našim članom, da pod istimi pogoji, ki veljajo v našem počitniškem domu, preživijo svoj dopust na planinah. Vemo, da imamo v železarni vrsto sodelavcev, ki ljubijo planine, mir in sveži zrak, zato bi tako možnost in ukrep verjetno pozdravili.

To je samo nekaj misli, o katerih bi mogoče kazalo razmišljati, in jih (ker so verjetno za to dani pogoji) tudi realizirati.

SE DVE PONUDBI

Počitniški dom Združenja jugoslovanskih železarn »Otokar Keršovani« iz Opatije je poslal tovarniškemu odboru sindikata železarne Ravne ponudbo, da bi lahko člani našega kolektiva letovali v njihovem počitniškem domu.

Sindikalna podružnica tovarne dušika v Rušah je ponudila delno zamenjavo njihovega počitniškega doma v Novem Vinodolskem z našim v Portorožu.

O tem, kako napredujejo dogovori in kakšen bo končni sklep, bomo še poročali. Seveda je pa odvisno od nas, kako se bomo za letovanje prijavljali.

Prežiha smo počastili

Februar je mesec Prešerna in Prežiha. Razen uradnih krajevnih in šolskih proslav navadno ob tej priložnosti vsak kraj pokaže, kaj zmora v kulturi in umetnosti. Mi smo se letos tako izkazali, da lahko mirno rečemo, februar je bil pravi mesec umetnosti in kulture.

KOROŠKI KINOKLUB s Prevalj je začel kar s festivalom kratkih filmov. Izmed 23 filmov — toliko so jih namreč posneli samo lani — so izbrali najboljše in jih predvajali v Domu železarjev pred polno dvorano. Kljub temu, da je komisija točno določila nagrade, je težko odločiti, kateri film je boljši. Kuharjev pogreb je bil pretresljiv, Steljeraja pristno domača, Maškerada polna barv, Frnača tehten dokument, prav tako Operacija — vseh pa tako ne moremo naštetih. Broman, Čretnik, Flis, Rupar in Vezjak so že pravi mojstri in želimo jim, da bi njihova gostovanja povsod tako uspela, kot so na Ravnah.

FRANC BOŠTJAN, naš tehnik iz propagandnega oddelka, je priredil samostojno razstavo v likovnem salonu. Boštjan se razvija prav po koroško tiho in neopazno in človek je zato kar presenečen, ko zve, kje vse je že razstavljal. Izbor njegovih risb je kvaliteten. Predvsem je razveseljivo, da je začel zadnji čas oblikovati tudi železarske motive in železarje, medtem ko pri upodabljanju koroških domačij zanesljivo napreduje.

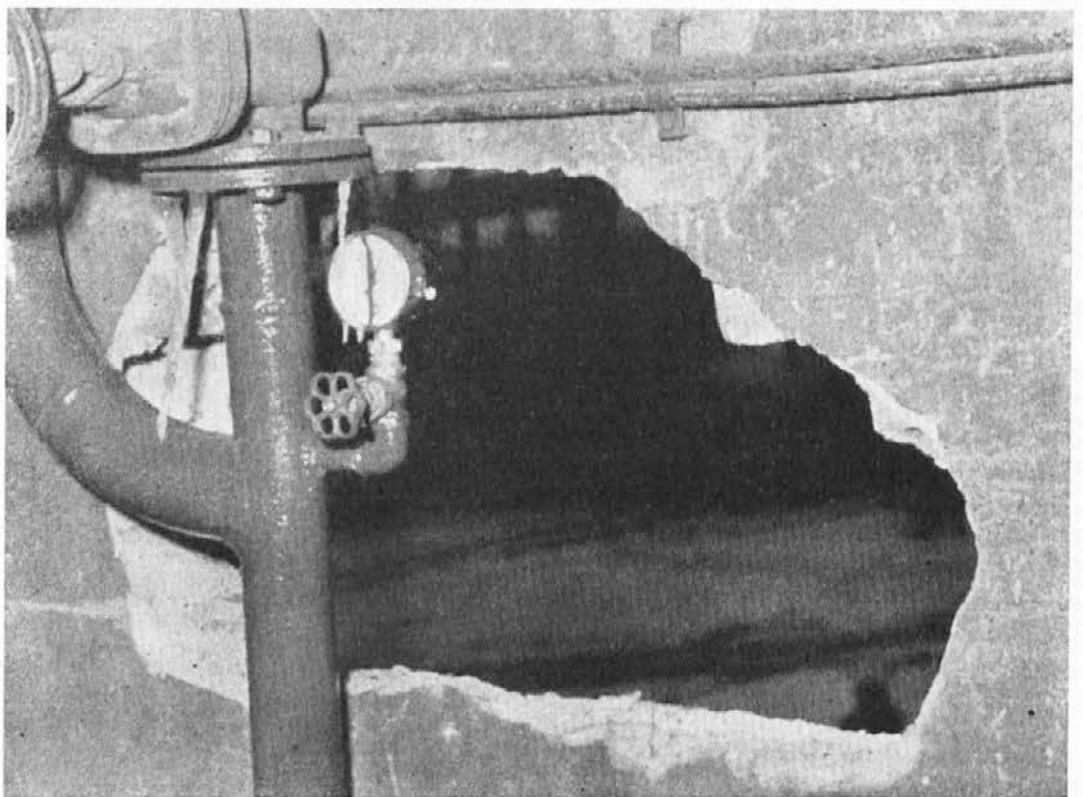
LITERARNI VEČER Prežihu na čast je bil tokrat na Čečovju in tako je prav, ker je treba bliže k ljudem in ker je manjši prostor za takšne nastope gotovo bolj primeren kot dvorana. Organizatorju gre vse priznanje za to, da vabi vedno nove književnike. Tako spoznavamo mi njih, oni nas. Škoda pač, da smo tako daleč in da vedno ne pridejo vsi tisti, ki jih vabimo.

PREŽIHOVO ZNAČKO so podelili letos rekordnemu številu mladih. Lep dokaz, da je spodbuda zdrava in da imajo mladi posluš tudi za lepo knjigo.

Ker nekatere od neštetihih prireditev zaslužijo več pozornosti, bomo o njih napisali kaj več v prihodnji številki Koroškega fužinarja.

n. r.

FOTOKRITIKA

Eno popravimo — drugo pokvarimo

Enajst tekmovalcev — štirinajst kolajn

Pravzaprav smo zelo težko zvedeli, kaj se je zgodilo v Zabljaku na letošnjem prvenstvu v klasičnih disciplinah. Kljub tajinstvenemu molku, diskretni skromnosti ali po naše, neodgovornemu podcenjevanju našega koroškega kota po nekaterih vodilnih SLOVENSKEGA časopisih, kar tokrat presega že vse meje in nehote izzove upravičen dvom o objektivnem poročanju, smo končno le zvedeli, kako so nas naši tekači zastopali na tekmovanju za najvišje državne lovorike. In če si je človek mislil, da bo te naše odlične smučarje videl vsaj na televizijskem ekranu v ponedeljek pri športnih novicah, je bil spet neprijetno prizadet. Videl je potiskanje na dolgo in široko, ki so ga krstili za sankanje, Zabljaka pa v tem športnem pregledu sploh ni bilo. No ja, to je bilo pa ja samo DRŽAVNO PRVENSTVO! V torek pri dnevniku smo sicer res videli prireditev v Zabljaku, a zopet smo bili bridko razočarani, saj nismo videli niti prvaka države na 15 in 30 km pri članih niti državnega prvaka na 10 km pri starejših mladincih. In kot nalašč sta to člana Fužinarja iz Raven Mirko Bauče in Milan Dretnik.

Enim in drugim, mislim na časopise in televizijo, lahko povemo samo to: Ravne obstajajo in delajo. Ravne so v Jugoslaviji in v Sloveniji. Bauče, Dretnik in drugi naši smučarji pa niso tokrat prvič nastopili niti niso tokrat prvič zmagali. To so po doseženih rezultatih zelo znani tekmovalci in si zaslužijo vsaj tako publiciteto, kot vsi ostali športniki. To niso muhe enodnevnice, to so prekaljeni tekmovalci in s tem dejstvom se bodo pač morali vsi spoprijazniti, pa če jim je to všeč ali pa ne!

Dvanajst članov Fužinarja se je udeležilo letošnjega jubilarnega državnega prvenstva v klasičnih disciplinah pod Durmitorjem: Bauče, Dretnik, Pumpas F., Mlatejeva, Vrabič, Rožen, Zih, Retko, Pumpas R., Vidošič, trener Osenjak in vodja pota M. Heclova. Voznja v Zabljak seveda ni bila niti najmanj prijetna. Mimogrede: 130 km dolgo pot od Ruda do Zabljaka so presedeli polnih 17 ur v avtobusu, da ne omenjamo »cijazenja« s »čiom« od Sarajeva do Ruda. V Zabljaku so bili lepo sprejeti, le hrana jim ni preveč odgovarjala. Zamudnik Bauče je prišel v Zabljak v sredo okrog polnoči, vendar ga to ni motilo, da ne bi že naslednji dan, v četrtek, startal in tudi zmagal v prvi disciplini državnega prvenstva, v zelo zahtevnem teku na 30 km.

Trener naših tekačev Osenjak mi je pripovedoval o veliki borbi med Baučetom, C. Pavčičem in Seljakom, v kateri je zmagal Bauče z naskokom dveh minut in šest sekund pred drugoplasiranim C. Pavčičem.

Po prvih desetih kilometrih proge, ki je bila speljana v treh desetkilometrskih zankah, je imel najboljši čas Seljak, in to za pol minute boljšega od našega Baučeta. Ze drugi krog pa je pokazal, da je bil Bauče fizično in psihično za to tekmovanje odlično pripravljen. Nadoknadil je teh 30 sekund in prigaral še minuto in pol, svojo prednost zadržal tudi v tretjem krogu in prvič v življenju zmagal s precejšnjim naskokom v tekaškem maratonu, v teku na 30 km. Postal je državni prvak, dobil je zlato kolajno. Nepopisno veselje v našem taboru. Izreden uspeh 23-letnega tekmovalca ravenskega Fužinarja so pozdravili množični gledalci. Mahoma je postal priljubljen ta skromni mladi dolgin in za njega so navijali ves čas tekmovanja. Kaj pa pri nas? Ne mislim tu samo Raven.

Drugi dan tekmovanja, v petek, so šli na progo mladinci. In zopet je bil član Fužinarja tisti, ki je stopil na oder zmagovalca: Milan Dretnik je zmagal pri starejših mladincih. Mednarodnima uspehoma: 10. mestu na tekmovanju Kurikala, 4. mestu v Reit in Winklu in drugemu mestu na republiškem prvenstvu je pridjal še najvišjo državno lovoriko v teku na 10 km. Zopet zlata kolajna za člana Fužinarja! Za nas veselje, za marsikoga hladen tuš.

Pri članicah je Mlatejeva pridjala našemu taboru še srebro. Pravzaprav res ne moreš

drugače kot hvaliti, pa če si še tako skromen. Seveda, če te ne žre zavist.

In že smo pri soboti. Dopoldan tek na 15 kilometrov, popoldan štafete. Ja, tek na 15 kilometrov. Tu sedaj ne gre samo za državno prvenstvo. Tu gre za prestiž in še za nekaj: najboljša dva tekača gresta na Finsko. Kandidatov je dovolj. Na startu se je zbrala vsa jugoslovanska tekaška elita. Kako se kaj počuti Bauče, zmagovalec na 30 km? Ali bo tudi tokrat obdržal vse svoje kvalitete? Brez dvoma je bila njegova vloga zelo nevaležna. Start, in razmišljanja je konec. Vsi se zagrizeno borijo, vsi upajo. Ure tečejo in edino one bodo dale odgovor na vprašanje, kdo bo

Naš Mirko

tokrat najboljši. In že smo sredi tekmovanja. Na 12. km vodi Seljak za 7 sekund pred Baučetom. Drugi so že zaostali, samo ta dva bosta med seboj obračunala, a do cilja so samo še 3 km. Oba si prizadevata. 13 km, pa 14. Tehnica se je globoko nagnila na Baučeto stran. V dveh kilometrih je prigaral 22 sekund prednosti, torej ima za 15 sekund boljši čas kot Seljak. Res dramatičen tek dveh velikih tekačev. Cilj, in Bauče je zopet uspel. Tudi v teku na 15 km prvo mesto in zopet zlata kolajna. Res, več kot odlično. Mirko, vse čestitke, Mirko, ti si res velik tekač...

A uspehov še ni konec.

Mlajši mladinci v postavi Vrabič, Zih in Rožen so bili v štafetnem teku tretji in pridjali bron, starejši mladinci v postavi Dretnik, Vidošič, Pumpas prav tako. Tu pa je še članska štafeta. Za četrtega tekmovalca vskoči kar neumorni trener Osenjak, ki ob Pumpasu, Dretniku in Baučetu pripomore do tretjega mesta in še enega bron.

Zbir uspehov naših tekačev je več kot zadovoljiv. Rečemo lahko, da je ta mladi tekaški kolektiv pridobil Ravnam res veliko in nepozabno zmago, saj je po doseženih rezultatih na državnem prvenstvu v samostojnih tekih nesporno najboljši kolektiv v državi. To pa je že velik uspeh in prav vsem veljajo naše iskrene čestitke.

14 medalj ni malo. 14 odličij, ki so povezana z znojem, samopremagovanjem, trdim delom, 14 odličij, ki vzpodbujajo... In na vse to tako prekleto tiho, nič priznanja... Vsaj par vrstic si bi zaslužili ti žulji, ta znoj, to delo. Pa smo spet tam, kjer smo začeli. Ampak človek ne more in ne more pozabiti, da se spomnijo vedno samo onih, napihujejo,

če so zmagali in opravičujejo, če niso. Ali nismo vsi enaki? To človeka boli!

Govoril sem z Baučetom. V žarilnici, polni plina je zlagal jeklene palice. Peto delovno mesto, odkar je pri nas v železarni. Skromen in tih uživa ta plin, ki mu najbrž »zelo koristi« pri njegovem napornem športnem udejstvovanju. Ali tudi mi sami pozabljam na take ljudi, ki bi morali imeti najprej in predvsem doma vso podporo?

Seveda je zelo zadovoljen z doseženimi rezultati. Dve zlati kolajni in ena bronasta z državnega prvenstva so res velik uspeh. Povedal mi je tudi, da se je pred obema tekmoma zelo dobro počutil, da sta z Osenjakom zelo dobro mazała in da mu je tudi proga odgovarjala. Če se je nadejal takega uspeha, sem ga vprašal, pa mi je skromno odgovoril, da ne. Delal je trdo celo leto, je povedal, pohvalil trenerja Osenjaka in boječe izustil, da mu delo na delovnem mestu (ki sploh ni stalno), ne odgovarja.

V Mojstrani na mednarodnih tekmah je bil prvi. Na republiškem prvenstvu drugi, na državnem prvenstvu dvakrat prvi. Torej doma daleč najboljši. Na tekmovanjih zunaj naših meja nima takih uspehov. Mogoče smola? Na domačih tekmovanjih ga spremlja Osenjak, mu svetuje, pomaga pri izbiri maže. Ali je zunaj tudi tako?

Tudi z Dretnikom sem govoril. Milan prav tako ni pričakoval tako dobre uvrstitve. Toda tudi on je čez celo leto treniral in tudi on je zelo pohvalil trenerja Osenjaka. Za Dretnika lahko rečemo, da je letos najboljši jugoslovanski tekmovalac pri starejših mladincih. Ze naštetih rezultati, zlata in dve bronasti kolajni z državnega prvenstva to samo potrjujejo.

Mlatejeva je iz tekmovanja v tekmovanje boljša. Druga na vseh tekmovanjih se vedno bolj približuje zmagovalki in tudi zato, ali pa predvsem zato moramo Majdi tudi iz srca čestitati. Kje ste druge mladinke. Ali je res twist vse?

Pri vsem tem res ne moremo mimo tega, da ne bi tudi mi pohvalili neumornega trenerja Osenjaka. Njemu in celotnemu tekaškemu kolektivu še enkrat vse naše iskrene čestitke z eno edino željo: samo tako naprej!

-ate-

FEBRUARJA SO NASTOPILI DELOVNO RAZMERJE

Maksimiljan Klemenčič — VK, Jože Keber — SS, Emilija Čapelnik — NSS, Ciril Obretan — NK, Oton Berglez — KV, Franc Steharnik III — NK, Ivan Zorman III — PK, Jakob Pratnecar — NK, Franc Jelen — PK, Mirko Mori — KV, Friderik Angeli — KV, Friderik Naglič — NK, Karel Zakeržnik — PK, Mirko Leskovšek — PK, Avgust Klinc — PK, Mirko Brodnik — PK, Jože Janet — NK, Jože Pšeničnik II — KV, Jože Trbovšek — NK, Edvard Poberžnik — NK, Peter Verneker — KV, Olga Vučko — KV, Pavel Mavrel — PK, Drago Slemnik — PK, Ivan Verbole — PK, Franc Orter — KV, Mirko Štaleker — PK.

ODSLI SO IZ PODJETJA

Inž. Marija Cvitanich — VS, Cenka Funtek — SS, Anton Ortan — VK, Anton Pečnik IV — NK, Ivan Novak I — KV, Jože Janet — NK, Janez Režonja — PK, Franc Skarič — KV, Ivica Kokalj — NK, Ivan Kunc — KV, Franc Večko — KV, Rajmund Hriberšek — NK, Marko Pilič — NK.

JUBILANTSKA

Franc in Tone iz kovačnice sta se peljala v Maribor. Tone je vso pot stresal z levo roko in čudno kremžil obraz.

— Kaj pa ti je? je sočutno vprašal Franc. — Si bolan?

— Ne, je odvrnil Tone. — Jubilant sem, pa uro poganjam.

V februarju tri zasedanja delavskega sveta

(Nadaljevanje s 1. strani)

se je na podlagi meril dela ugotavljala akontacija, niso avtomatično pridobivali v akontacijah deleža od splošnega gibanja produktivnosti dela,

- da ne zajema zadosti vzpodbudnih elementov strokovno vodstvenega kadra, ki lahko neposredno vpliva na večji ali manjši poslovni uspeh,
- da ne vsebuje dovolj vzpodbudnih elementov za stalnost in zmanjšanje fluktuacije,
- da se prevelik del dajatev iz osebnega dohodka odvaja in bremenijo osebne dohodke mimo izplačil v akontacijah.

Zato se je za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti in izboljšanje delitve osebnih dohodkov izdelal predlog: za pomenenje vrednosti obračunske enote za vse zaposlene v železarni, vpeljava premijskega pravilnika za strokovno vodstveni kader in vpeljava dodatnega deleža akontacij osebnega dohodka v odvisnosti od števila let zaposlitve v našem podjetju ter mesečne prisotnosti pri delu. Razen tega je bil za zaposlene, ki so bili do sedaj plačani po službenih letih, izdelan predlog pravilnika o vrednotenju administrativnih del v naši železarni. Vse predložene dopolnitve izpopolnjenega sistema delitve osebnih dohodkov je delavski svet z nekaterimi popravki sprejel.

Pri izpopolnjenem sistemu delitve osebnega dohodka velja poleg vpeljave enotne vrednosti obračunske enote za vse zaposlene in premijskega pravilnika opozoriti še na to, da sta se dosedanja dodatka za topel obrok in dodatek za stalnost vključila v vrednost obračunske enote. Ker obstaja bojazen, da se število uporabnikov toplega obroka ne bi znižalo, je delavski svet odločil, da je za to omogočiti nabavo malic v bifejih. O tem je predhodno razpravljal že tudi upravni odbor in sprejel odločitev, da je oba bifeja čim prej prenesti iz pristojnosti doma železarjev na železarno in prehranske artikole prodajati po dejanski nabavni ceni brez dodatnih pribitkov. Sedanja bifeja za te namene zaradi premajhne površine v celoti sicer nista primerna, zato bodo morala obratovodstva nabavo malic za zaposlene v svojih obratih organizirati tako, da bodo zadostili po enega izmed sodelavcev, ki bo skrbel za nabavo in dostavo malic na delovna mesta. Intenzivno pa bo pričeti tudi z izgradnjo obeh predvidenih jedilnic v železarni, za katerih dograditev je delavski svet določil rok 1. september 1965.

Pravilnik o nagradah za stalnost je bil v glavnem sprejet v obliki, kot je bil predložen. Za obračun dodatka za stalnost se vsem zaposlenim računajo samo leta zaposlitve v železarni Ravne, pričenski od meseca junija 1945 dalje. Novost bo le v tem, da bolovanja na dodatek za stalnost ne vplivajo. Ker pa imamo v podjetju žal določeno število sodelavcev, ki bolovanje izkoriščajo, je delavski svet, čeprav je posamezne kriterije omilil, sprejel dopolnitev, da do dodatka za stalnost v obračunskem mesecu ne bodo upravičeni sodelavci, ki bodo v času bolovanja kršili bolniški red, in odločil, da mora naš oddelek za socialno zavarovanje vsake tri mesece ugotavljati odstotek bolnih za posamezna obdobja. V kolikor se bo odstotek povišal iznad odstotka, ki je bil v povprečju dosežen lansko leto, se bo o tem ponovno razpravljalo in sprejelo ustrezne oostrejšje dopolnitve in kriterije.

Končno je delavski svet na tem zasedanju odobril še nekatere dopolnitve pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, ki se nanašajo na povečanje števila obračunskih enot in povečanje števila zaposlenih na posameznih delovnih mestih.

-et

DVIGALO

Dvigalo je okras vseh modernih stolpnih. Sestavljeno je iz lesa, železa in stekla in ima tablico: »Ne deluje zaradi okvare.«

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIZNICI

- 1210/15 Ullmanns Encyklopädie der techn. Chemie XV 1964.
 3587/26 Prešern A., Uvodjenje mazutnih gorionika tipa BISRA u SM peči 1964.
 3587/27 Lavrič - Rekar - Gomišček, Oligoelementi v jugosl. žel. rudah, grodljih in jeklih 1964.
 3986 Triansistoren in der Industrie 1961.
 3941/9 Zaharov N. N., Tehničko normiranje procesa rada 1964.
 3970/10 Komunikacije u industriji 1964.
 3987 Medić I., Kleine deutsche Grammatik 1964.
 3988 Dictionnaire international de Fonderie 1962.
 3989 Mayer A.-Orlando S., Dizionario tecnico italiano-tesesco I. 1964.
 3990/II Richard E., Wörterbuch d. industriellen Technik englisch-deutsch 1964.
 3990/IV Richard E., Wörterbuch d. industriellen Technik französisch-deutsch 1964.
 3991 Fritzsche C., Wörterbuch des Hütten — u. Walzwerkswesens — russisch-deutsch 1955.
 3992 Spulsky E., Spanende Formung, russisch-deutsch, deutsch-russisch 1962.
 3993 Belk J. A., Vacuum Techniques in Metallurgy 1963.
 3994 Taschenbuch für Bibliothekare 1959.
 3995 Schlag nach! 1961.
 3996 Kempe's Engineers Year — Book for 1965 I., II.
 3997 Ross A., Precis de metallographie appliquee 1963.
 3998 Waeser B., Die Staubbekämpfung in der Kunststoff-Industrie 1963.
 3999 Dinter C., Ekonomsko-propagandna služba u poduzeću 1961
 4000 Bajt A., Politična ekonomija 1962
 4001 Nemeč J., Gospodarsko pravo I. — V. 1962.
 4002 Durjava O., Politična ekonomija I. II. 1964
 4003 Seabright L. H., The Selection and Hardening of Tool Steels 1958.

Obratne nezgode v februarju 1965

Ferdo Igerc, top. — Pri litju šarže je brizgnilo tekoče jeklo po nogi.

Jože Jamnikar, top. — V raztaljeno jeklo v peči je vrvel nalivke, pri tem je brizgnilo jeklo iz peči in opeklo po nogah.

Franc Capelnik, top. — Pri nakladanju starega železa mu je komad padel na nogo.

Franjo Vukovič, top. — Med lakiranjem kokile z lakom se je lak vžgal in ga opeklo po obrazu.

Jože Cigler, čistil. — Pri razkladanju zabojev z žerjavom mu je veriga stisnila dva prsta na roki.

Franc Enci, čistil. — Nameraval je preložiti drobne ulitke iz enega zaboja v drugega. Za podstavek zaboja si je izbral kolesa in eno kolo se mu je skotalilo na nogo.

Anton Capelnik, liv. — Pri razstavljanju velikega okvira, ki je sestavljen iz štirih jeklenih stranic, mu je ena stranica zdrsnila na nogo.

Alojz Smonkar, liv. — Postavljal je voz za prevoz litine in kos litine mu je padel na nogo.

Mirko Glavica, kov. — Pri kovanju se je odkrušilo nastavno železo, katerega drobec je dobil v roko.

Jakob Štafunko, kov. — Pri kovanju ingota so ga klešče udarile na desno stran reber.

Jože Medved, kov. — Kovali so gredice iz ingota. Zaradi razpok v gredicah so jih izsekovali, pri tem je odsekani del priletel v gledenj leve noge.

Ivan Fužir, kov. — Zaradi nepravilno pripetega zamaščenega odkovka na žerjavnih kleščah je odkovek zdrknil in ga oplazil.

Naši upokojenci

Marija Ošlak, roj. 2. 1. 1914, os. upokojena 28. 2. 1965. V železarni od 1948, NK delavka v gradbenem remontu

Franc Avbelj, roj. 30. 3. 1908, os. upokojen 28. 2. 1965. V železarni od 1945, mazalec valjev v valjarni

Franc Račel, roj. 26. 9. 1908, os. upokojen 28. 2. 1965. V železarni od 1956, mehanski čistilec v čistilnici

Marko Prevalčič, adjust, kov. — Pri obračanju ploščate palice v končni položaj je palica zdrknila in padla na roko.

Valentin Bastl, kalil. — Pri zapiranju vrat elektro globinske peči mu je stisnilo prst.

Ivan Habermut, valj. — Ob izstopu iz valjev se je valjanec ukrivil ter ga udaril po čelu.

Simon Plimen, valj. — Pri valjanju je nastopila površinska napaka valjanca, zato je ta potegnil klešče med valje in s tem tudi ponesrečenca, ki mu je poškodovalo prst na roki.

Jakob Raskopf, valj. — Material za ravnalni stroj je bil na valjčnicah podajalne mize. Ko je bil material za ravnanje na valjih, se je palica prevrnila in poškodovala prst na roki.

Miha Kušej, jeklovlek. — Vlačilec na vlečni klopi ni zavaroval votlice v njenem ležišču. Zaradi vlečne sile je palico z votlico vred vrglo iz ležišča in udarilo ponesrečenca po nogi.

Mirko Kolarič, strojni remont. — Pri kovanju strug. noža je izpustil iz klešč nož, nato je vzmetno kladivo udarilo po prosto ležečem nožu in mu ga vrglo v čelo.

Jurij Strmcnik, gradbeni remont. — Stopil na žebelj v deski, ki se mu je zadril v nogo.

Mirko Zabernik, gradbeni remont. — Ko je trgal deske, mu je na ledu spodrsnilo in si je poškodoval palec.

NOVINARJI

Novinarji so polučenjaki, polknjiževniki, polumetniki, polpolitiški. Štiri polovice, iz katerih pa je nemogoče sestaviti eno celoto.